

Číslo: 66006/2022-2023

SPRÁVA
o výsledkoch školskej inšpekcie
vykonanej v dňoch **od 20. 02. 2023 do 24. 02. 2023**

Názov kontrolovaného subjektu	
Súkromná základná škola, Mládežnícka 51, Banská Bystrica	
Zriaďovateľ	Mgr. Boris Šabo, Tulska 28, Banská Bystrica

Vedúci zamestnanec kontrolovaného subjektu:

PhDr. Monika Šabová, PhD., riaditeľka školy

V súlade s poverením na **komplexnú** inšpekciu č. 66006/2022-2023 zo dňa 13. 02. 2023 **inšpekciu vykonali:**

Mgr. Ivana Hrončeková, školská inšpektorka,
ŠIC Banská Bystrica

Mgr. Jana Bieliková, školská inšpektorka,
ŠIC Banská Bystrica

Mgr. Gabriela Fuňáková, školská inšpektorka,
ŠIC Banská Bystrica

PaedDr. Jana Handzelová, PhD., školská inšpektorka,
ŠIC Banská Bystrica

RNDr. Iveta Krupová, školská inšpektorka,
ŠIC Banská Bystrica

PaedDr. Katarína Mužíková, školská inšpektorka,
ŠIC Banská Bystrica

Ing. Petra Vetráková, školská inšpektorka,
ŠIC Banská Bystrica

1 PREDMET ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Stav a úroveň pedagogického riadenia, výchovno-vzdelávacieho procesu a materiálo-technického zabezpečenia výchovy a vzdelávania v základnej škole.

1.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE

Kontrolovaným subjektom bola mestská plnoorganizovaná súkromná základná škola s vyučovacím jazykom slovenským. V školskom roku 2022/2023 ju navštevovalo 208¹ žiakov,

¹ 103 žiakov primárneho a 105 žiakov nižšieho stredného vzdelávania

z toho 47 žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ŠVVP) z dôvodu zdravotného znevýhodnenia (ZZ). Žiaci zo sociálne znevýhodneného prostredia ani marginalizovanej rómskej komunity školu nenavštevovali. Vzdelávanie prebiehalo v 5 triedach primárneho a v 5 triedach nižšieho stredného vzdelávania. V škole pôsobilo 27 pedagogických zamestnancov, z nich 11 učiteľov², katechéta, školský špeciálny pedagóg, 11 pedagogických asistentov³, 2 vychovávateľky, školský digitálny koordinátor⁴ a 1 odborný zamestnanec – školská psychologička (50 % úväzok). Vzhľadom na vysoký počet žiakov so ZZ nepokladala riaditeľka školy personálne obsadenie školy v tejto oblasti za postačujúce.

Šesť oddelení súkromného školského klubu detí (SŠKD) navštevovalo 123 žiakov primárneho i nižšieho stredného vzdelávania.

1.2 ZISTENIA A ICH HODNOTENIE

PRIEBEH VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Počas inšpekčnej činnosti bola úroveň výchovno-vzdelávacieho procesu z hľadiska učenia sa žiakov a vyučovania učiteľov sledovaná na 56 vyučovacích hodinách, z toho na 24 v primárnom vzdelávaní (slovenský jazyk a literatúra, anglický jazyk, matematika, prvouka, prírodoveda) a na 32 v nižšom strednom vzdelávaní (slovenský jazyk a literatúra, anglický jazyk, matematika, biológia, chémia, dejepis, geografia).

Primárne vzdelávanie

Slovenský jazyk a literatúra

Učenie sa žiaka a vyučovanie učiteľom

V priebehu pozorovaných hodín žiaci prevažne preukázali zodpovedajúce **komunikačné zručnosti** primerané veku, poskytnutému priestoru a podpore učiteľiek. Ich ústny i písomný prejav bol kultivovaný, dokázali sa vyjadrovať plynule a v logických súvislostiach, k čomu ich zväčša motivovali ciele i neinteraktívne hry (pexeso) stimulujúce ich učebný potenciál. Na informačné, konkretizujúce otázky počas riadeného rozhovoru, frontálneho/individuálneho overovania skôr osvojených i aktuálne získaných vedomostí, ale aj pri prezentovaní výsledkov svojej činnosti v pároch a v skupinách náležite odpovedali. Poznali a využívali odbornú terminológiu, ich slovná zásoba bola rozvinutá a spisovne správna. Počas práce s textom prezentovali osvojenú techniku čítania s porozumením, vedeli sa orientovať v prečítanom texte, vyhľadať kľúčové pojmy a samostatne ho reprodukovať. Na väčšine sledovaných hodín mali príležitosť uplatniť nadobudnuté digitálne zručnosti prostredníctvom interaktívnych cvičení (klikať na správnu odpoveď, prešmyčka písmen, na základe indícií vyhľadať/prioradiť slová). Zvažovať a spájať širšie súvislosti obsahu textu so svojimi poznatkami a s pomocou učiteľky ozrejmiť hodnotu ľudovej slovesnosti, vysvetliť rozdiel medzi prísloviím, porekadlom, pranostikou, hádankou; objasniť nezastupiteľnú funkciu vtákov v prírode vedeli len niektorí žiaci (2. B, 4. A). Iba v 3. A boli vedení k uvažovaniu, dokázali vyvodiť závery a uviesť príklady z reálneho života (význam stromov pre človeka: skrášľujú prostredie, znižujú výkyvy teplôt, vytvárajú tieň, produkujú kyslík). Ostatní nemali možnosť ukázať uvedené zručnosti, k zovšeobecneniu informácií neboli podnecovaní.

² 5 učiteľiek primárneho vzdelávania, 6 učiteľov nižšieho stredného vzdelávania vrátane riaditeľky školy, ktorá vykonávala vyučovaciu činnosť len do 31. 01. 2023; 7 učiteľiek zároveň zabezpečovalo výchovnú činnosť v SŠKD nad rámec svojho úväzku

³ 6 z nich zároveň nad rámec svojho úväzku vyučovalo na 2. stupni a 3 pôsobili ako vychovávateľky v SŠKD

⁴ 100 % úväzok, nevykonával vyučovaciu činnosť

K rozvoju poznávacích kompetencií boli stimulovaní riešením zadaní vyžadujúcich pamäťovú reprodukciu poznatkov poväčšine i s využitím vhodných učebných pomôcok a prezentácií. Žiaci preukázali schopnosť zapamätať si potrebné fakty, definície a vedeli ich aplikovať v pracovných listoch a v doplňovacích úlohách, čím prejavili pochopenie učiva. Rozvíjanie vyšších myšlienkových procesov absentovalo, s výnimkou vyučovacej hodiny v 2. B, na ktorej žiaci dokázali vyriešiť aktivity na analýzu a syntézu (usporiadať poprehadzované slabiky/slová, zostaviť vetu). Nevyužívanie foriem, metód na hodnotenie a tvorivosť neumožňovalo dostatočne rozvíjať ich kritické myslenie a **poznávacie kompetencie**. Učiteľky nezadávali úlohy s rozdielnou náročnosťou, ale k žiakom so ŠVVP individuálne pristupovali, akceptovali ich pracovné tempo, zadanie rozdelili na kratšie úseky, tolerovali písomný prejav, ocenili ich snahu. Pedagogických asistentov síce mali k dispozícii na každej vyučovacej hodine, ale len niektorí efektívne pomohli žiakom prekonať bariéry v učení a podporiť rozvoj ich individuálneho potenciálu.

Poznatky sprístupňovali zrozumiteľne, vhodnou motiváciou a striedaním činností zväčša vytvárali predpoklad pre osvojenie daného učiva, ale ojedinele realizované aktivizujúce metódy boli menej účinné pre ich aktívne učenie sa. Žiaci sústredene pracovali a vhodne reagovali na podnety. Väčšina z nich si dokázala uvedomiť nesprávne postupy v učení (pravopisné cvičenia, písanie veľkých písmen) a vplyvom stimulácie urobiť ich korekciu. Väčšia časť učiteľiek poskytla žiakom spätnú väzbu najčastejšie uplatnením prvkov pozitívne orientovaného hodnotenia neraz však bez zdôvodnenia a posúdenia kvality výkonu. Na polovici hodín uskutočnili i odôvodnenú klasifikáciu. Žiaci zvyčajne interpretovali, či sa im hodina páčila, či boli spokojní a ako sa cítili. Len na tretine hodín sa snažili o reflektovanie svojho učebného výkonu, stručnými výrokmi opísali, ako sa im darilo, niektorí použili i symboly alebo gestá (palec hore/dolu, potlesk), ale k zhodnoteniu výkonov spolužiakov a následnej reakcii na ich tvrdenia príležitosti nemali, čím rozvoj kompetencií **k celoživotnému učeniu** sa bol menej podporovaný.

Na aktuálnu situáciu vyplývajúcu z textu alebo zadania takmer všetci žiaci dokázali vyjadrovať svoje myšlienky, stanoviská a aj si ich obhájiť. Zväčša aktívne počúvali, v diskusii rešpektovali rozdielne názory, čím preukázali adekvátne rozvinuté **občianske kompetencie**.

Vplyvom pozitívnej sociálnej klímy zvládali usmerňovať vlastné správanie a konanie, boli tolerantní a empatickí k svojim rovesníkom i učiteľkám. Na polovici sledovaných hodín prejavili zodpovedajúce zručnosti v **kooperatívnych činnostiach** (rovnaká aj diferencovaná téma) zameraných na upevňovanie, prehlbovanie, preverovanie ich vedomostí. Žiaci si vzájomne pomáhali, výsledky referovali v rámci frontálnej kontroly, ale bez primeranej schopnosti vysvetlenia riešenia a komentovania podielu členov na práci.

Učenie sa žiakov v primárnom vzdelávaní v predmete slovenský jazyk a literatúra bolo na priemernej úrovni.

Sledované predmety primárneho vzdelávania

Učenie sa žiaka

Vo vzájomnej komunikácii, pri prezentovaní vedomostí a názorov, ako aj výmene informácií v odpovediach na zisťovacie otázky vzťahujúce sa k učivu a plneniu úloh disponovali žiaci na pozorovaných hodinách primeranými **komunikačnými spôsobilosťami** (Graf 1). Vyjadrovali sa kultivovane, pohotovo, spisovne správne a s použitím odbornej terminológie. S vecným interpretovaním získaných informácií v logickom slede nemali problémy, printovým i auditívnym textom porozumeli. Explicitné informácie dokázali vyhľadať, kľúčové slová identifikovať, ale širšie súvislosti obsahu textu so svojimi poznatkami prezentovali len dve tretiny z nich. K analýze textu z hľadiska obsahu i formy neboli stimulovaní. Slovnú zásobu

v anglickom jazyku (ANJ) mali žiaci adekvátne rozvinutú veku a skúsenostiam, čo sa pozitívne prejavovalo v ich reprodukčnej schopnosti reagovať na podnety a otázky vzťahujúce sa bezprostredne k učivu, ale neformálna komunikácia v materinskom jazyku, ako aj absencia produktívnych činností znižovali efekt rozvoja ich cudzojazyčných kompetencií. **Občianske kompetencie** preukázali na dvoch tretinách hodín. Počas motivačného či neformálneho rozhovoru sformulovali vlastné stanoviská na učebnú, aktuálnu spoločenskú tému alebo situáciu v triede. V diskusii ich vedeli veku primerane obhájiť, odlišné stanovisko spolužiakov rešpektovali. Žiaci dokázali riešiť úlohy na zapamätanie a porozumenie. Pohotovo reagovali na otázky vzťahujúce sa k učivu. Známe pojmy vedeli vysvetliť/opísať vlastnými slovami. Väčšina z nich v jednoduchých i zložitejších cvičeniach správne aplikovala naučené postupy. Iba na jednej hodine dostali príležitosť vypracovať analytickú úlohu, ale odlíšiť podstatné informácie od nepodstatných dokázali len s výraznou pomocou učiteľky. Žiaci nedostali príležitosť prejavovať svoju nápaditosť pri vypracovávaní zadaní zameraných na objavovanie, experimentovanie, prejavovanie hodnotiacich a tvorivých zručností, čo malo vplyv na nižšiu úroveň rozvíjania ich **poznávacích kompetencií** (Graf 2).

Na väčšine hodín si v dôsledku voľby tradičných a frontálne vedených stratégií vyučovania neuvedomovali potrebu **autonómneho učenia sa**. Zväčša boli pasívnymi prijímateľmi informácií bez zaangažovanosti, osobnej potreby seberealizácie. S novými riešeniami či nápadmi prichádzali iba ojedinele a k cieľnému vyhľadávaniu/pomenovaniu príčin problémov súvisiacich s chybným riešením úloh neboli vedení takmer vôbec. Možnosť vyjadriť sa k aktivitám zväčša dostali v závere hodín, len v minimálnej miere k pomenovaniu a hodnoteniu svojich silných a slabých stránok, resp. vrstovníkov, v dôsledku čoho si adekvátne nerozvíjali **kompetencie k celoživotnému učeniu sa** (Graf 3). Žiaci sa ochotne zapájali do činností, boli koncentrovaní, spolupracovali s učiteľkami i medzi sebou, otvorene komunikovali a bez obáv oznamovali ostatným svoje postrehy. Nastavené pravidlá dodržiavali. Rozvíjať svoje **sociálne kompetencie** prostredníctvom tímovej práce a kooperatívnych organizačných foriem mohli na menej ako polovici sledovaných hodín. Pri riešení úloh si pomáhali a preberali osobnú zodpovednosť za ich plnenie. Na polovici hodín mali vytvorený priestor na prezentovanie výsledkov spoločnej činnosti, ale nie na odôvodňovanie.

Vyučovanie učiteľom

Učiteľky svojím prístupom, podpornou komunikáciou a budovaním priateľských vzťahov so žiakmi vytvárali inkluzívne **prostredie**, ale jeho účinnosť smerom k zabezpečeniu rovnosti šancí a zvyšovaniu úspešnosti znižoval nízky výskyt **podporných stimulov** zameraných na rozmanitý potenciál žiakov uplatňovaných prostredníctvom diferenciacie, možnosti výberu činností/úloh, personalizácie (Graf 4). K rozvíjaniu kľúčových spôsobilostí žiakov, ktorí potrebovali pomoc, prispievala intervenčná práca väčšiny pedagogických asistentov. Poskytovali im individuálny prístup, usmerňovali ich, overovali pochopenie zadaní a správnosť riešení úloh, podporovali k samostatnosti. **Efektívne stratégie vyučovania** uplatňovali sporadicky, frontálnu výučbu učiteľky spravidla kombinovali s výkladom doplneným o powerpointové prezentácie, riadený rozhovor so zameraním na vybavenie faktov a vlastných skúseností žiakov a samostatnú prácu. Žiakov nevedli k práci s relevantnými informačnými zdrojmi. Pre kooperatívnu prácu dvojíc/skupín neposkytovali vhodné stimuly. Pomerne často zaradovali súťaže, kde úspech opakovane zažívali rýchlejší žiaci, ktorí mali učivo aj dobre osvojené. Prevažne bola edukácia jednotvárna, statická, bez aktívnej participácie žiakov a vytvorenia príležitostí na rozvoj ich kritického myslenia a podporu aktívneho činnostného učenia sa, čo nebolo v súlade s prezentovanými cieľmi a stratégiami edukácie v ŠKVP. Len na prvouke (2.B) k vyvodu záverov využila učiteľka bádateľsky orientovanú výučbu založenú na pokusoch (rozpustnosť látok vo vode). Názornosť vyučovania

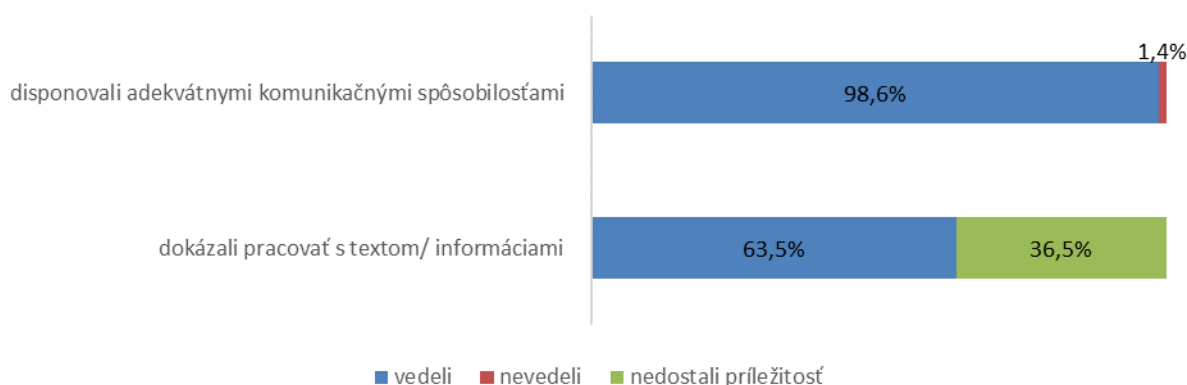
takmer vždy podporovali obrazovými a demonštračnými pomôckami, precvičovanie poznatkov interaktívnymi programami, nie zaraďovaním aktívnej práce s informačno-komunikačnými technológiami (IKT). Vedenie ANJ v cieľovom jazyku a striedanie jednotlivých činností za účelom podpory jazykových kompetencií (spev piesní, počúvanie s porozumením, konverzačné otázky, napodobňovanie vzoru v dialógoch, práca v pracovnom zošite) viedli k rozvoju a prehĺbovaniu cudzojazyčných schopností žiakov. Učiteľkám sa darilo motivovať žiakov k učeniu a vytvárať pozitívnu sociálnu **klímu** priebežným **hodnotením** aktuálnych výkonov a kladením primeraných požiadaviek na ich výkony. Prvky formatívneho hodnotenia zaraďovali minimálne a často poskytli aj menej adresnú spätnú väzbu.

Tabuľka 1 Hodnotenie úrovni sledovaných vyučovacích predmetov podľa vzdelávacích oblastí v primárnom vzdelávaní

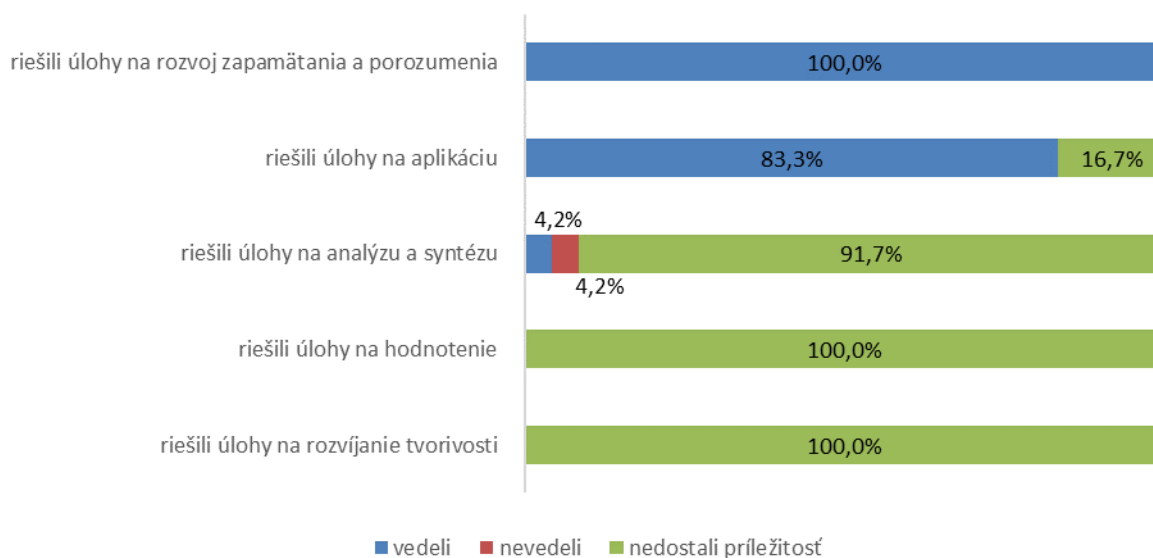
Vzdelávacia oblasť	Vyučovací predmet	Úroveň
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	priemerná úroveň
	anglický jazyk	priemerná úroveň
Matematika a práca s informáciami	matematika	priemerná úroveň
Človek a príroda	prvouka	priemerná úroveň
	prírodoveda	priemerná úroveň

Učenie sa žiakov v primárnom vzdelávaní bolo na priemernej úrovni.

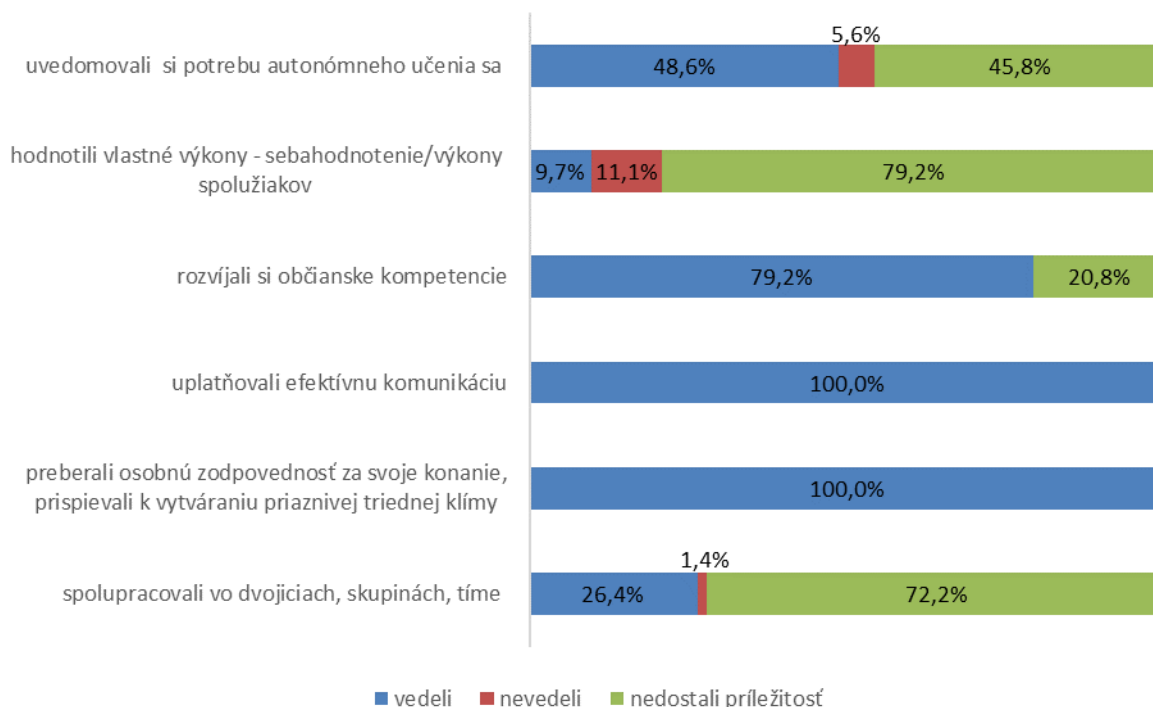
Graf 1 Preukázanie komunikačných kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v primárnom vzdelávaní

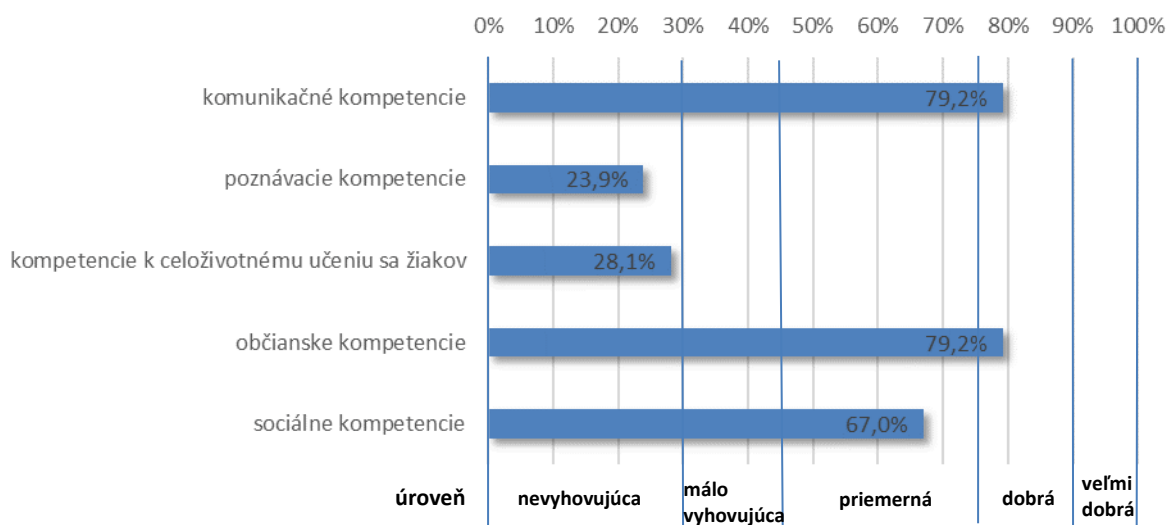
Graf 2 Preukázanie poznávacích kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v primárnom vzdelávaní

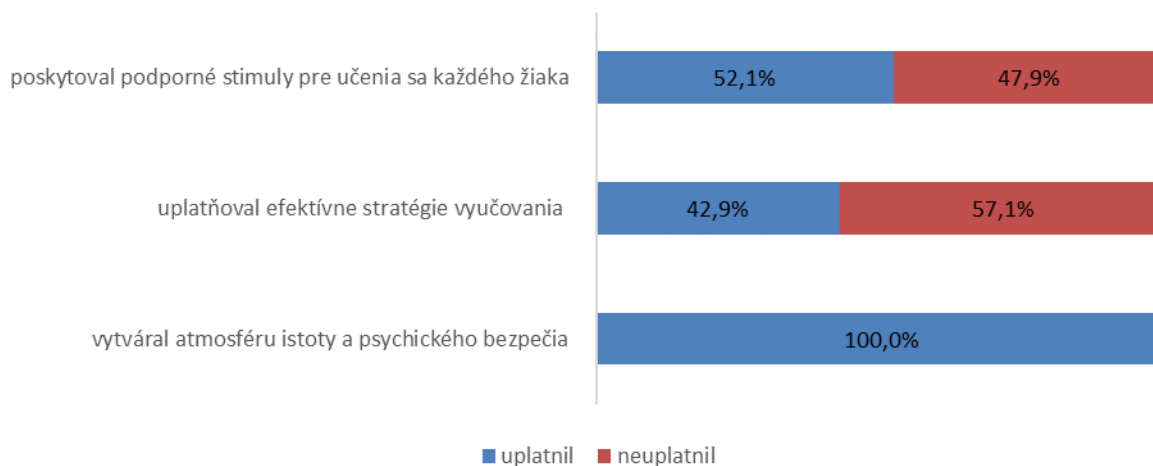
Graf 3 Preukázanie kompetencií k celoživotnému učeniu žiakov, sociálnych a občianskych kompetencií na sledovaných predmetoch v primárnom vzdelávaní

Graf 3a Celková úroveň posudzovaných kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v primárnom vzdelávaní

Graf 4 Poskytovanie podporných stimulov učiteľom pre efektívne stratégie učenia sa každého žiaka na vyučovacích hodinách v primárnom vzdelávaní

Nižšie stredné vzdelávanie

Slovenský jazyk a literatúra

Učenie sa žiaka a vyučovanie učiteľom

Žiaci v rámci motivačných dialógov, brainstormingu a didaktickej hry preukázali primerane rozvinuté **komunikačné kompetencie**. Ich ústny jazykový prejav bol prevažne plynulý s využitím odbornej terminológie. Obsahu súvislého umeleckého textu na základe hlasného čítania žiaci porozumeli a prevažne samostatne dokázali identifikovať informácie uvedené v texte explicitne. S využitím kontextových súvislostí a v súlade s cieľmi vyučovania dokázali odlíšiť hlavné myšlienky od vedľajších, objasniť neznáme pojmy, odpovedať na zisťovacie otázky a otázky za textom. K hodnoteniu obsahu a formy textu, k vyjadreniu a k výmene čitateľských zážitkov a názorov neboli stimulovaní. K spracovaniu a zhrnutiu informácií (detektívny román) neboli vedení, ale odpisovali si poznámky z powerpointovej prezentácie, čím si adekvátne nerozvíjali kognitívne zručnosti. Záujem žiakov o učebné témy bol podnecovaný i s využitím učebných pomôcok (obrázky, bábky), motivačnými stimulmi a aktualizáciou obsahu učiva (bábkové divadlo) s využitím videa. Na otvorené otázky (divadlo, detektívka, báje) žiaci vedeli reagovať a zdôvodniť svoj názor, preukázali **občianske kompetencie** a svojím verbálnym prejavom i osvojené mäkké zručnosti. **Sociálne kompetencie** si rozvíjali takmer všetci žiaci komunikáciou s vyučujúcimi, dokázali empaticky reagovať na podnety, čím prispievali k príjemnej pracovnej atmosfére. Rozvoj sociálnych zručností však nebol stimulovaný formou kooperácie. Len na jednej vyučovacej hodine mali žiaci vytvorené príležitosti pre prácu v skupinách (tvorba umeleckého opisu). Žiaci prevažne akceptovali pravidlá skupinovej práce, participovali na spoločnom výsledku a na hodnotení svojej činnosti, ale bez prejavu adekvátnej schopnosti argumentácie a zdôvodnenia. Hoci väčšina žiakov pristupovala k plneniu úloh aktívne, úlohy na divergentné myslenie im zadávané neboli, čo neprispievalo k adekvátnemu rozvoju ich kritického myslenia. Úroveň **kompetencií k celoživotnému učeniu sa** limitovali nerozvinuté sebahodnotiace zručnosti žiakov. K identifikovaniu svojich chýb, k sebareflexii svojho výkonu i svojich rovesníkov, k schopnosti korigovať svoje učenie sa neboli stimulovaní na väčšine hodín. Žiaci si v procese učenia sa najmenej rozvíjali **poznávacie kompetencie**. Prevažne plnili úlohy na rozvoj nižších myšlienkových operácií, dokázali reprodukovat' umelecké jazykové prostriedky a v rámci didaktickej hry a kvízu aj literárne pojmy. Zväčša vedeli ústne riešiť jazykové morfológické cvičenia so zameraním na poznávanie, rozlišovanie a triedenie neohybných slovných druhov. Aplikatívne cvičenia so zameraním na analýzu (komparácia dramatického textu a básne) a tvorivosť (písanie umeleckého opisu) plnili ojedinele, čím si primerane nerozvíjali vyššie myšlienkové operácie. Vyučujúce prevažne uplatňovali frontálne metódy vyučovania (riadený rozhovor, vysvetľovanie), nevytvárali priestor na riešenie úloh podľa schopností a rozdielnej úrovne vedomostí žiakov, čo neposkytovalo dostatočné podporné stimuly pre učenie sa každého žiaka. Otázky a úlohy zadávali triede ako homogénnej skupine, plnenie úloh žiakov so ŠVVP monitorovali pedagogické asistentky, ale k ich výkonom im formatívne hodnotenie, stimulujúcu spätnú väzbu na ich učebnú činnosť, pokrok alebo slabé stránky neposkytli. Kritériá hodnotenia slohových prác boli v súlade s učebnými osnovami, adekvátne pozornosť nebola vedená ich oprave a rovnako i oprave diktátov.

Učenie sa žiakov v nižšom strednom vzdelávaní v predmete slovenský jazyk a literatúra bolo na priemernej úrovni.

Sledované predmety nižšieho stredného vzdelávania

Učenie sa žiaka

Žiaci v ústnom prejave preukázali primerane osvojené **komunikačné kompetencie**. Účelne komunikovali počas dialógu s učiteľmi i vo vzájomnej diskusii, s výnimkou predmetu ANJ, kde mali vytvorené podmienky na rozvíjanie komunikačných kompetencií len žiaci prezentujúci svoje projektové práce. Na zisťovacie i sumarizačné otázky v riadenom rozhovore či pri ústnom overovaní vedomostí žiaci odpovedali pohotovo, vecne i spisovne správne, jednoslovné odpovede požívali len ojedinele. Žiaci poznali a používali odbornú terminológiu, no v predmete ANJ ju väčšinou nedokázali správne vysloviť, v dôsledku čoho bol ich ústny prejav málo zrozumiteľný. Príležitosť pracovať s textom (Graf 5) nedostali žiaci na polovici vyučovacích hodín. V súvislom a nesúvislom texte⁵ v printovej i elektronickej podobe samostatne vyhľadávali a objasňovali získané informácie, okrem predmetu ANJ, kde obsahu textu čítanému z powerpointových prezentácií nie vždy porozumeli. V predmetoch dejepis (DEJ), geografia (GEG) len sporadicky a s pomocou učiteľa pracovali s mapami a grafmi, so súvislým textom nepracovali vôbec. K hodnoteniu textov žiaci neboli nabádaní, čo znižovalo možnosti prehlbovania ich čitateľskej gramotnosti. Príležitosť preukázať nadobudnuté digitálne zručnosti dostali žiaci iba na hodinách ANJ. Takmer na všetkých vyučovacích hodinách bez problémov riešili úlohy na úrovni zapamätania a porozumenia, vedeli uplatniť osvojené poznatky z preberaných tém v konvergentných reproduktívnych a aplikačných cvičeniach počas frontálnej, samostatnej, párovej alebo skupinovej učebnej činnosti. Analytické a hodnotiace úsudky prezentovali len na hodinách biológie⁶ (BIO) a jednej hodine chémie (CHE)⁷, pričom väčšina z nich vedela svoje tvrdenia zdôvodniť a zistenia správne zaznamenať. Výnimočne na jednej vyučovacej hodine DEJ menej žiakov posudzovalo klady a zápory koloniálneho systému. Vyššie myšlienkové procesy na úrovni tvorivosti si žiaci nerozvíjali, čo znižovalo kultivovanie ich **poznávacích kompetencií** (Graf 6). Hoci boli v procese učenia sa motivovaní, aktívne počúvali výklad i rozprávanie učiteľov, viacerí sa zapájali do riadeného rozhovoru, plnili zadané úlohy a prejavili záujem o učenie, využívané metódy ich len minimálne podnecovali k aktívnemu samostatnému učeniu sa a rozvoju schopnosti kriticky myslieť. Identifikovať nesprávne riešenia úloh a záujem opraviť chyby mali žiaci na menej ako polovici vyučovacích hodín. Ku korekcii gramatických či lexikálnych chýb v predmete ANJ neboli podnecovaní. Výkony rovesníkov a svoj učebný pokrok posudzovali len výnimočne, čo im nenapomáhalo uvedomovať si vlastné poznávanie a prehlbovať tak **kompetencie k celoživotnému učeniu sa** (Grafy 7, 7a). Vytvorený priestor na zdokonaľovanie **občianskych kompetencií** a vyslovenie vlastného názoru mali žiaci na viac ako polovici vyučovacích hodín (Graf 7). Svoje postoje k prezentovaným témam dokázali súvisle interpretovať, zároveň boli tolerantní i k názorom rovesníkov, navzájom sa dopĺňali a rešpektovali, ale svoje stanoviská nie vždy zdôvodňovali, čím bolo limitované rozvíjanie **občianskych kompetencií**. Regulovaním svojho konania, akceptovaním pravidiel práce a správania sa i vhodným spôsobom komunikácie s učiteľom či spolužiakmi prispievali žiaci k formovaniu príjemnej pracovnej atmosféry. Rozvíjanie **sociálnych kompetencií** (Graf 7) značne obmedzovalo sporadické zaradovanie párovej/skupinovej spolupráce, ktoré v predmetoch DEJ, GEG a ANJ úplne absentovalo. Tímové spôsobilosti s využitím rotácie rolí pri jednotlivých úlohách si zdokonaľovali len v predmete BIO.

⁵nákresy stavby tela a orgánových sústav živočíchov, pexeso, lístočky na precvičovanie pojmov, mapa, graf

⁶ prezentácia významu zachovania biodiverzity; dedukovanie príčin ochorení dýchacej sústavy človeka v závislosti od kvality životných podmienok a životného štýlu človeka

⁷ formulácia záverov po realizácii experimentu

Vyučovanie učiteľom

Podporné stimuly pre vzdelávanie sa žiakov so ZZ zabezpečovali vo výchovno-vzdelávacom procese pedagogickí asistenti prítomní na každej vyučovacej hodine. Žiakom poskytovali pomoc pri práci s učebnými pomôckami, odpisovaní poznámok a pri koncentrovaní ich pozornosti na edukačný proces. V predmetoch ANJ, DEJ, GEG, matematika (MAT) žiaci so ZZ neboli stimulovaní k sebareflexii svojich výkonov, nebola im poskytnutá spätná väzba k ich činnosti. Učitelia síce uplatňovali ku všetkým žiakom rovný prístup, no zadávané úlohy nediferencovali, neposkytovali žiakom možnosť výberu činností s ohľadom na ich učebný štýl či tempo práce, čím nevytvárali podmienky na **inkluzívne vzdelávanie sa každého žiaka** (Graf 8). Do procesu učenia sa zapájali žiakov najmä prostredníctvom riadeného rozhovoru, pútavého rozprávania a výkladu, vytváraním priestoru na aplikovanie získaných vedomostí i účelne použitými učebnými pomôckami⁸. Pre názorné prezentovanie učiva využívali IKT, no žiakov k ich zmysluplnému využívaniu nevedli. Do edukácie ojedinele zaraďovali analytické cvičenia či úlohy na úrovni hodnotenia. V predmete CHE predvádzala učiteľka demonštračný pokus⁹ a v predmetoch BIO a CHE implementovali bádateľské aktivity realizované samotnými žiakmi¹⁰. Nedostatočné množstvo úloh podporujúcich kultivovanie vyšších myšlienkových procesov nevedlo žiakov k **efektívnemu činnostnému učniu sa**, rozvíjaniu kritického myslenia či tvorivosti. Zabezpečením vhodných pracovných podmienok, dohliadaním na dodržiavanie stanovených pravidiel a svojim uvoľneným a pokojným vystupovaním vytvárali učitelia v priebehu edukácie pozitívnu **sociálnu klímu** (Graf 8). V úvode vyučovacích hodín učitelia oboznámili žiakov s témou vzdelávania, **ciele** vyučovacích hodín väčšinou nestanovili jasne a merateľne. Priebežne kontrolovali svoje edukačné zámery, ale nie vždy na overenie ich dosiahnutia aktivovali u žiakov sebahodnotiace procesy. Menej často uplatňovali formatívne **hodnotenie**, pri ústnom overovaní osvojených vedomostí žiakov hodnotili známku, pričom svoju klasifikáciu aj odôvodnili.

Tabuľka 2 Hodnotenie úrovni sledovaných vyučovacích predmetov podľa vzdelávacích oblastí v nižšom strednom vzdelávaní

Vzdelávacia oblasť	Vyučovací predmet	Úroveň
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	priemerná úroveň
	anglický jazyk	málo vyhovujúca úroveň
Matematika a práca s informáciami	matematika	priemerná úroveň
Človek a príroda	biológia	priemerná úroveň
	chémia	priemerná úroveň
Človek a spoločnosť	dejepis	málo vyhovujúca úroveň
	geografia	málo vyhovujúca úroveň

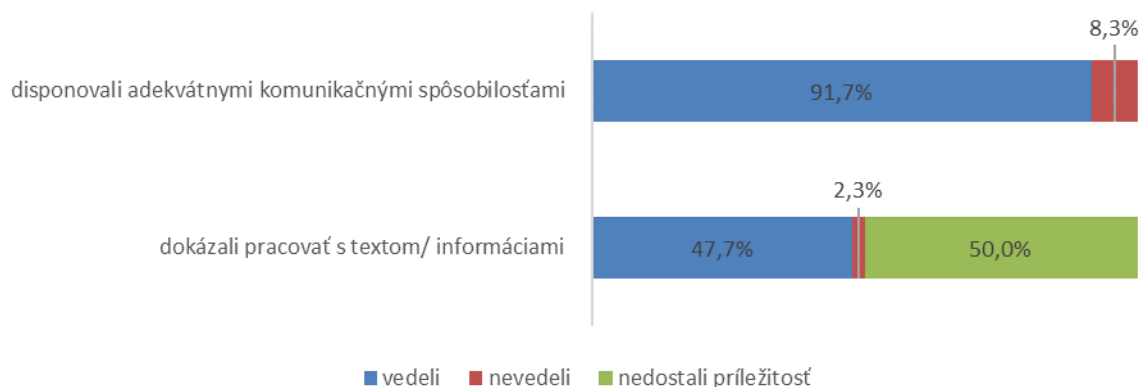
Učenie sa žiakov v nižšom strednom vzdelávaní bolo na málo vyhovujúcej úrovni.

⁸ nákresy stavby tela a orgánových sústav živočíchov, pexeso, lístočky na precvičovanie pojmov, mapy, pomôcky na demonštráciu a realizáciu experimentov

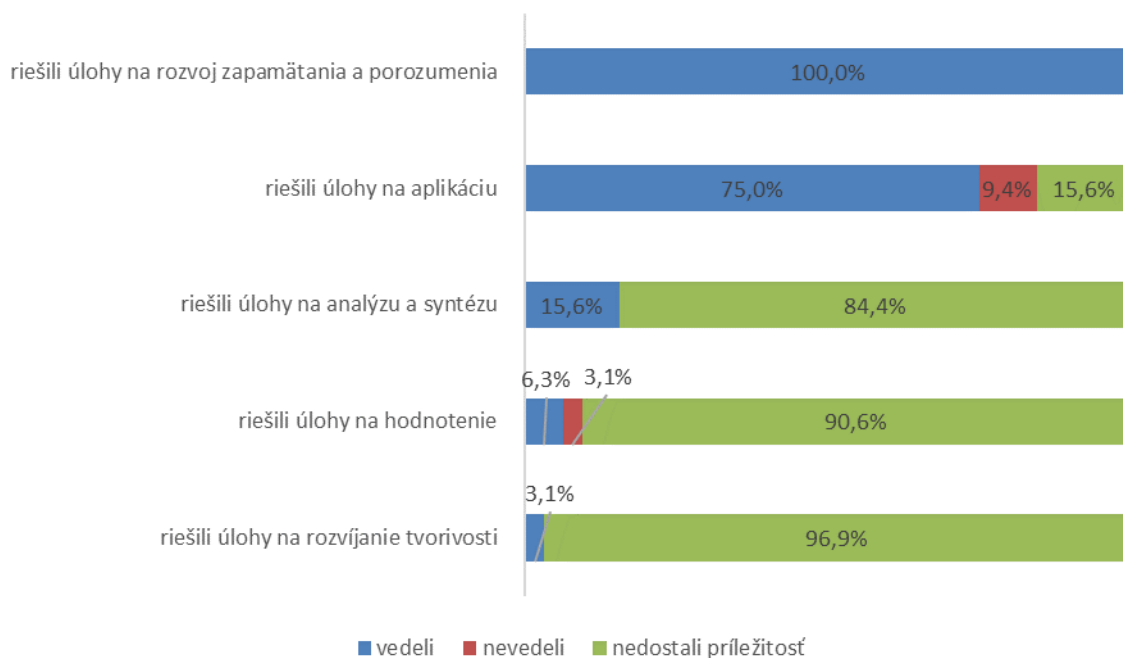
⁹ horenie etanolu

¹⁰ triedenie skamenelín podľa pôvodu ich vzniku; identifikácia bezstavovcov na základe pozorovania stavby tela vo vzťahu k ich životnému prostrediu a spôsobu života; dôkaz bielkovín vo vaječnom bielku

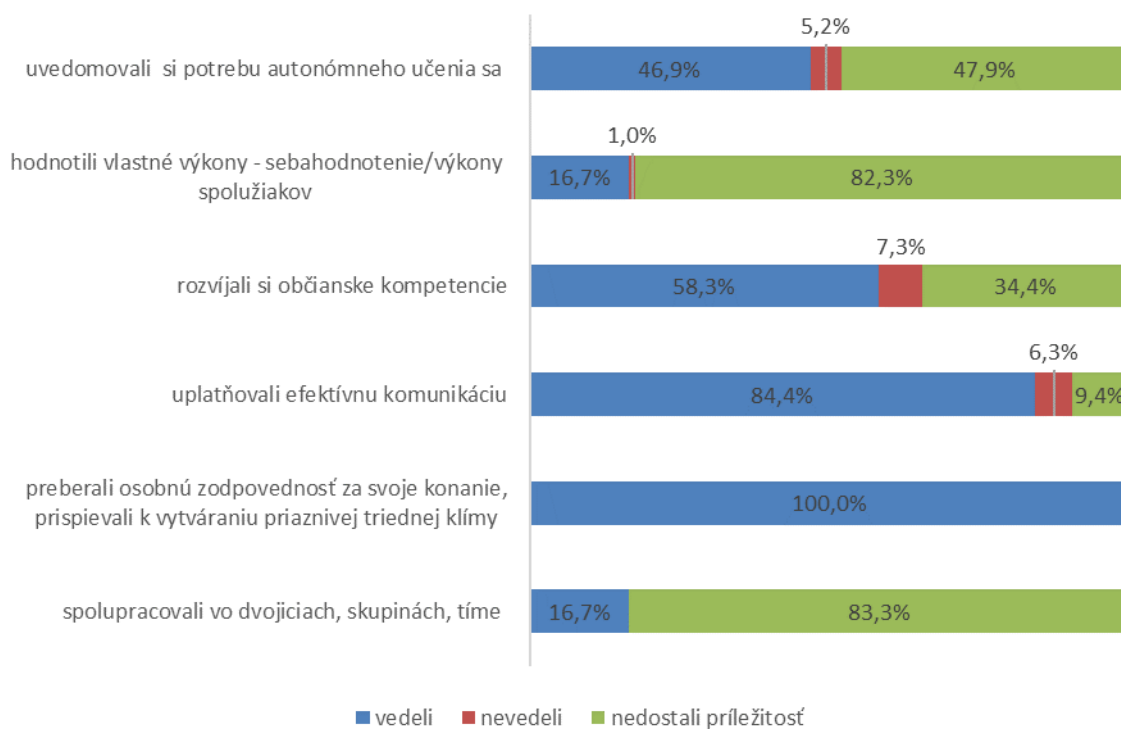
Graf 5 Preukázanie komunikačných kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v nižšom strednom vzdelávaní

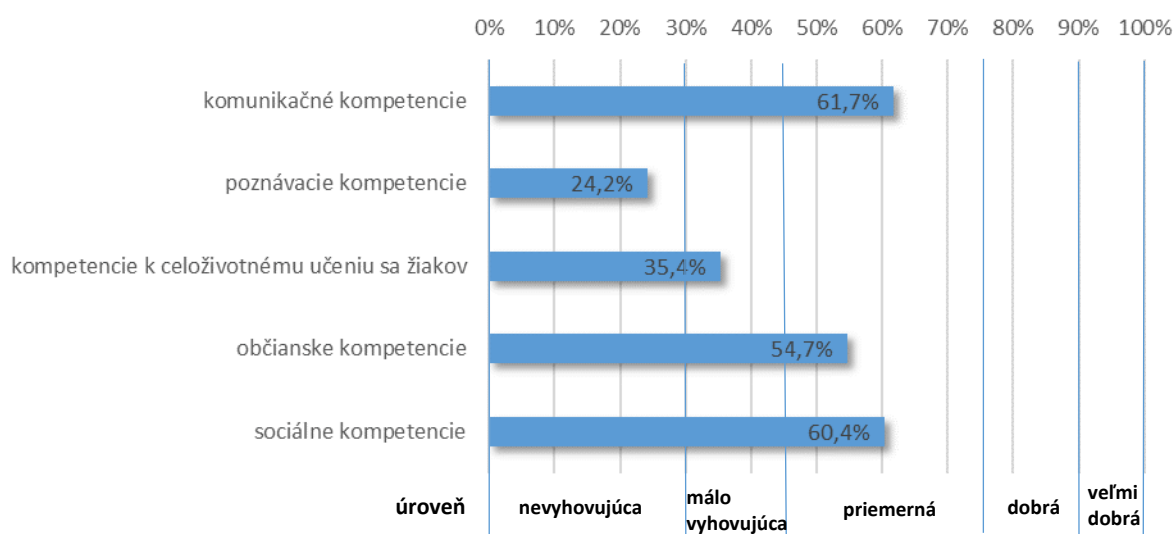
Graf 6 Preukázanie poznávacích kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v nižšom strednom vzdelávaní

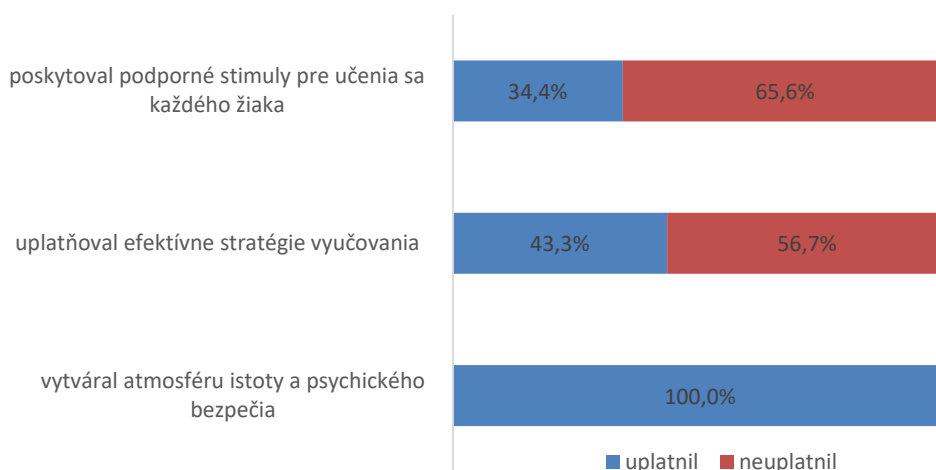
Graf 7 Preukázanie kompetencií k celoživotnému učeniu žiakov, sociálnych a občianskych kompetencií na sledovaných predmetoch v nižšom strednom vzdelávaní

Graf 7a Celková úroveň posudzovaných kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v nižšom strednom vzdelávaní

Graf 8 Poskytovanie podporných stimulov učiteľom pre efektívne stratégie učenia sa každého žiaka na sledovaných vyučovacích hodinách v nižšom strednom vzdelávaní

Výrazné pozitíva

- vytváranie pozitívnej sociálnej klímy

Oblasti vyžadujúce zlepšenie

- uplatňovanie efektívnych stratégií vyučovania podporujúcich rozvoj vyšších myšlienkových procesov, kritického myslenia a aktívneho učenia sa žiakov,
- rozvíjanie hodnotiacich a sebahodnotiacich spôsobilostí žiakov,
- zaraďovanie skupinovej/párovej spolupráce do výchovno-vzdelávacieho procesu,
- poskytovanie podporných stimulov pre učenie sa každého žiaka.

RIADENIE ŠKOLY

Štruktúra **Inovovaného školského vzdelávacieho programu Dráčik**¹¹ (ŠkVP) vypracovaného súhrnne pre primárne i nižšie stredné vzdelávanie bola v súlade s právnym predpisom. Revidovanie prostredníctvom 13 príloh bolo nesystematické, pôsobilo neprehľadne a sťažovalo orientáciu v dokumente.

Stanovené **ciele** zodpovedali reálnym podmienkam školy i skladbe žiakov. Vzhľadom k vyššiemu počtu žiakov so ŠVVP sa zameriavali na vytvorenie inkluzívneho vzdelávacieho prostredia, čomu škola prispôsobila personálne zabezpečenie výchovno-vzdelávacieho procesu. Deklarovaná profilácia nebola na hospitovaných hodinách v plnej miere preukázaná, podobne ako napĺňanie cieľov výchovy a vzdelávania smerujúcich k rozvíjaniu kritického a tvorivého myslenia, tímovej spolupráce či schopnosti žiakov riešiť problémy. Predpoklady pre plnenie zámerov orientovaných na odstraňovanie športovej negramotnosti a podnecovanie k radosti z pohybu škola vytvárala organizovaním každoročných športových kurzov, zameraním záujmových útvarov a zapájaním žiakov do širokého spektra športových súťaží a projektov.

Súhrnný **učebný plán** bol len súčasťou Prílohy č. 9 k ŠkVP (revidovanie v šk. roku 2020/2021), rešpektoval rámcový učebný plán, no neobsahoval vlastné poznámky zohľadňujúce aktuálne špecifiká podmienok organizácie vyučovania. V predmetoch ANJ, informatika (INF) a technika (TECH) škola nedelila žiakov na skupiny.

V primárnom vzdelávaní časovú dotáciu **disponibilných hodín** aplikovala škola s úmyslom rozvíjania komunikačných kompetencií žiakov v cudzom jazyku na zavedenie predmetu ANJ

¹¹ s platnosťou od 24. 08. 2015

v 1. - 2. ročníku, rozšírenie predmetov slovenský jazyk a literatúra (SJL), prírodoveda, INF a výtvarná výchova (VYV). V nižšom strednom vzdelávaní posilnila vyučovanie predmetov SJL, ANJ, MAT, BIO, CHE a GEG. S ohľadom na obmedzené priestorové podmienky škola voľiteľne hodiny nevyužila na rozšírenie predmetu telesná a športová výchova (TSV). Výučbu 2. cudzieho jazyka škola nerealizovala, keďže zákonní zástupcovia žiakov neprejavili dostatočný záujem o jeho vyučovanie (francúzsky jazyk).

Učebné osnovy vyučovacích predmetov primárneho vzdelávania boli rozpracované v súlade so vzdelávacím štandardom. V nižšom strednom vzdelávaní v predmetoch hudobná výchova, etická výchova (ETV), VYV, ANJ, TECH¹², GEG, DEJ¹³ a CHE¹⁴ neobsahovali rozpracovanie obsahových štandardov do ročníkov podľa učebného plánu ŠkVP. V predmete slovenský jazyk a literatúra nebol v súlade so vzdelávacím štandardom štátneho vzdelávacieho programu (ŠVP) dodržaný počet diktátov v 5., 7.- 9. ročníku a zameranie slohovej práce v 5. ročníku.

Prierezové témy škola implementovala do náplne vyučovacích predmetov všetkých vzdelávacích oblastí, efektivitu ich vplyvu zvyšovala i realizovaním aktivít¹⁵, exkurzií¹⁶, kurzov¹⁷ a besied¹⁸. Všeobecnú charakteristiku i prehľad ich začlenenia do obsahu vzdelávania škola rozpracovala v osobitnom dokumente. Tematiku finančnej gramotnosti zapracovala najmä do obsahu predmetu MAT. K podpore čitateľskej gramotnosti prispievala spolupráca s verejnou mestskou knižnicou, vo vzdelávacom procese jej rozvíjanie znižovala ojedinelá práca s textom v sledovaných predmetoch vzdelávacej oblasti Človek a spoločnosť.

V ŠkVP úpravou podmienok a prístupov, zriadením školského podporného tímu¹⁹ a vypracovaním Konceptie inkluzívneho vzdelávania²⁰ škola deklarovala rovnosť príležitostí a rozvoj potenciálu **žiakov so ŠVVP** pri rešpektovaní ich individuálnych osobitostí a podporovaním ich aktívneho zapojenia sa do výchovno-vzdelávacích činností školy.

V aktuálnom školskom roku škola evidovala 47 žiakov so ŠVVP vyplývajúcimi z ich zdravotného znevýhodnenia²¹. Edukácia žiakov so ZZ prebiehala formou školskej integrácie v bežných triedach prostredníctvom individuálnych vzdelávacích programov (IVP). Zvládať nároky vyučujúcim i žiakom napomáhali členovia školského podporného tímu, ktorí koordinovali procesy a spolupracovali s učiteľmi i s odbornými zamestnancami poradenských zariadení²².

Dokumentácia žiakov so ŠVVP bola vedená komplexne a systematicky s výnimkou jedného žiaka, ktorému nebol vypracovaný IVP. Kontrola obsahu IVP preukázala, že dokumenty aktualizovali na základe obsahu správ z diagnostických vyšetrení, ale ich plnenie škola nevyhodnocovala, čím nezabezpečila prispôsobenie pedagogických prístupov aktuálnym potrebám žiakov. Z predložených dokladov vyplynulo, že osem žiakov so ZZ bolo vzdelávaných formou osobitného spôsobu plnenia povinnej školskej dochádzky, individuálnym vzdelávaním, dvom z nich riaditeľka školy nevydala príslušné rozhodnutie. Pedagogickí zamestnanci

¹² 7. ročník

¹³ 8. ročník, 9. ročník

¹⁴ 9. ročník

¹⁵ zber papiera, sadenie kvetov a drobných plodín, triedenie odpadu, starostlivosť o motýlie farmy, spolupráca s knižnicou M. Kováča

¹⁶ štátne múzeum Osvienčim

¹⁷ škola v prírode, lyžiarsky, plavecký, korčuliarsky kurz, kurz dopravnej výchovy, účelové cvičenia

¹⁸ beseda s ochranárom prírody, príslušníkom policajného zboru

¹⁹ školský špeciálny pedagóg, školská psychologička, pedagogickí asistenti

²⁰ príloha č. 13 k ŠkVP

²¹ z toho 12 bolo s narušenou komunikačnou schopnosťou, 7 s poruchou aktivity a pozornosti, 1 s poruchou pozornosti, 12 s vývinovými poruchami učenia (VPU), 7 s poruchami autistického spektra (PAS), 5 s mentálnym postihnutím (MP), 2 s MP v kombinácii s PAS a 1 s telesným postihnutím v kombinácii s VPU

²² CPP v Banskej Bystrici; SCPP v Banskej Bystrici; SCPP v Brusne; SCPP v Lučenci; CPP v Lučenci; CPP vo Zvolene

zabezpečujúci individuálne vzdelávanie žiakov so ZZ nepredkladali riaditeľke školy správy o postupe a výsledkoch ich výchovno-vzdelávacej činnosti a zápisnice z pedagogickej rady nepreukázali ich prerokovanie, čo odporovalo právnomu predpisu. Kontrolou diktátov niektorých žiakov s VPU (dyslexia, dysgrafia, dysortografia) bolo zistené, že neboli hodnotené vyčíslením chýb, ale známku, čo nebolo v súlade s ustanoveniami právneho predpisu.

Deklarovanými nástrojmi na eliminovanie hendikepu integrovaných žiakov boli najmä individuálny prístup, úprava pracovných listov, poskytovanie väčšej časovej dotácie na splnenie úlohy, využívanie špeciálnych učebných a kompenzačných pomôcok²³, tiež aktívny prístup 11 pedagogických asistentov pracujúcich pod odborným vedením školského špeciálneho pedagóga a učiteľov jednotlivých vyučovacích predmetov. Z hospitačnej činnosti školskej inšpekcie vyplynulo, že pedagogickí zamestnanci vytvárali vo vzdelávacom procese vhodné inkluzívne prostredie, no jeho efektívitu smerujúcu k zvyšovaniu úspešnosti žiakov so ZZ podmieňoval obmedzený výskyt podporných stimulov k rozvíjaniu ich učebného potenciálu.

ŠkVP bol zverejnený na webovom sídle školy. Jeho revidovanie z 26. 08. 2022 bolo prerokované členmi pedagogickej rady. Zápisnica z rady školy však túto skutočnosť nepreukázala.

Úroveň ŠkVP znižovala jeho neprehľadnosť, absencia aktuálnych vlastných poznámok k učebnému plánu i nerozpracovanie obsahových štandardov viacerých predmetov nižšieho stredného vzdelávania. Vytýčené ciele zodpovedali reálnym podmienkam školy, ich napĺňanie sa v priebehu hospitácií nepreukázalo v plnej miere.

Pedagogickú a ďalšiu **dokumentáciu** viedla škola v printovej podobe na tlačivách schválených ministerstvom školstva. Nie všetky interné dokumenty týkajúce sa procesu výchovy a vzdelávania boli prerokované v pedagogickej rade. Záznamy v triednych knihách obsahovali texty v anglickom jazyku, čo nezodpovedalo právnej norme. Zápisy v katalógových listoch žiakov boli vedené nejednotne, udelenie zníženého stupňa zo správania jednému žiakovi 4. ročníka nebolo v katalógovom liste odôvodnené.

Po prerokovaní so zriaďovateľom i v pedagogickej rade vydala riaditeľka školy Plán profesijného rozvoja a kariérneho postupu pedagogických zamestnancov na roky 2019 – 2023. Z osobných plánov **profesijného rastu pedagogických zamestnancov** a obsahového zamerania vzdelávania za ostatné dva roky vyplynulo, že ich vzdelávacie aktivity²⁴ i školou organizované aktualizácie vzdelávania boli zacielené, v súlade s cieľmi ŠkVP a potrebami školy, prevažne na oblasť inkluzívneho vzdelávania, práce so žiakmi so ZZ, na využívanie digitálnych didaktických materiálov v edukačnom procese, menej na inovácie foriem a metód v edukácii, rozvoj kritického myslenia a rozvíjanie transversálnych zručností. Úroveň implementácie obsahu absolvovaných vzdelávaní do výchovno-vzdelávacej činnosti škola nemonitorovala. Inšpekčné zistenia z hospitačnej činnosti preukázali poskytovanie podporných stimulov pre učenie sa každého žiaka v primárnom vzdelávaní v miere 52,1 % (Graf 4) a v nižšom strednom vzdelávaní na úrovni 34,4 % (Graf 8). Informačno-komunikačné technológie učitelia vo vzdelávacom procese síce využívali, no žiakov k preukázaniu digitálnych zručností zväčša

²³ Čítacie okienko; magnetické písmená a čísla; číselná os; počítadlo; obrázkové kartičky; abeceda na kockách; logopedické hry „Rozhýb sa jazýček“; oromotorické kartičky; kartičky na rozvoj slovnej zásoby (riekanky, protiklady, predložky, vlastnosti, určovanie príčiny a následnosti a pod.); gramatické, matematické, fyzikálne a chemické náповedné tabuľky; kalkulačky; rovinné útvary a geometrické telesá; papierové peniaze; obrázkový slovník na výučbu cudzích jazykov; pojmové mapy; hodiny; atlasy a mapy; počítačová klávesnica s veľkými farebnými klávesami; notebook; interaktívna tabuľa; interaktívne pero; CD prehrávač a pod.

²⁴ online prednášky, webináre, samoštúdium odbornej literatúry

nevedli. Na vzájomné zdieľanie poznatkov a skúseností z absolvovaných vzdelávaní využívali pedagogickí zamestnanci podľa vyjadrenia riaditeľky školy školskú pracovnú skupinu vytvorenú prostredníctvom Facebooku a zasadnutia pedagogickej rady, čo predložené zápisnice nepreukázali.

Výkon štátnej správy v prvom stupni nebol vykonávaný v plnej miere v súlade s právnymi predpismi. Dvanástim žiakom školy riaditeľka školy povolila plniť školskú dochádzku osobitým spôsobom²⁵, dvom z nich nevydala rozhodnutie o oslobodení od povinnosti dochádzať do školy (žiaci so ZZ). Dvom intaktným žiakom škola nevypracovala individuálny učebný plán a ich dokumentácia neobsahovala presné podmienky a organizáciu ich vzdelávania. V školách mimo územia Slovenskej republiky sa vzdelávali dvaja žiaci²⁶, jeden v predchádzajúcom školskom roku úspešne vykonal komisionálnu skúšku. Dokumentácia súvisiaca s jej realizáciou obsahovala všetky náležitosti.

Činnosť **metodických orgánov** škola ukončila na začiatku aktuálneho školského roka. Ich základné funkcie nahradila pedagogická rada. Predložené zápisnice preukázali, že jej členovia sa na zasadnutiach zaoberali najmä pedagogicko-organizačnými úlohami pri zabezpečovaní výchovno-vzdelávacieho procesu, v menšej miere výchovnými a vzdelávacími výsledkami žiakov. Metodickým a didaktickým otázkam vyučovacieho procesu nebola venovaná dostatočná pozornosť.

Riaditeľka školy riadila pedagogické procesy na úrovni školy, no nie vždy v súlade s aktuálnym právnym stavom. V jednote s koncepčným zámerom rozvoja školy podporovala profesijný rast pedagogických zamestnancov, no implementovanie získaných poznatkov do výchovno-vzdelávacieho procesu nemonitorovala.

Systém **hodnotenia žiakov** v škole rešpektoval aktuálny metodický pokyn. Kritériá, formy a spôsoby hodnotenia boli okrem ŠkVP rozpracované i v učebných osnovách viacerých predmetov, klasifikované neboli predmety etická a náboženská výchova. Pri hodnotení správania škola postupovala podľa pravidiel uvedených v školskom poriadku, zákonní zástupcovia boli o prospechu a správaní informovaní prostredníctvom rodičovských združení, portálu EduPage aj facebookovej komunikácie, v prípade mimoriadneho zhoršenia správania a prospechu aj osobným pohovorom.

Realizácia **kontrolného systému** vykazovala znaky formálnosti. Kontrolná činnosť bola vykonávaná bez vopred stanovených zámerov a harmonogramu, hoci ŠkVP deklaroval každoročné vypracovanie Plánu vnútroškolskej kontroly a oboznámenie pedagogických zamestnancov s jeho obsahom. Monitorovaná bola len kvalita edukačného procesu prostredníctvom hospitačnej činnosti²⁷, ktorú okrem riaditeľky školy vykonávali aj traja delegovaní pedagogickí zamestnanci. Z predložených hospitačných záznamov vyplynulo jej koncentrovanie na vyučovaciu činnosť učiteľa, ktorá bola vyhodnotená na výbornej alebo veľmi dobrej úrovni, proces učenia sa žiakov nebol sledovaný. Analýzu záverov z hospitačnej činnosti s cieľom zvyšovania kvality vzdelávacieho procesu škola neuskutočňovala. Na pedagogických radách boli konkretizované výsledky kontrolnej činnosti v oblasti úpravy pracovného prostredia, výsledky následnej kontroly prijatých opatrení absentovali.

Hodnotiace záznamy preukázali, že škola raz ročne realizovala **hodnotenie** pedagogických a odborných **zamestnancov** podľa vopred určených kritérií. Písomné podklady z ich priebežného hodnotenia metódami a formami uvedenými v ŠkVP škola nepredložila.

²⁵ 8 žiakov so ZZ bolo oslobodených od povinnosti dochádzať do školy, 2 intaktní žiaci sa zo zdravotných dôvodov vzdelávali podľa individuálneho učebného plánu dištančnou formou, 2 žiaci sa vzdelávali mimo územia SR

²⁶ jeden primárneho a jeden nižšieho stredného vzdelávania

²⁷ v aktuálnom školskom roku bolo vykonaných 8 hospitácií

Riaditeľka školy v informačnom dotazníku a v rozhovore uviedla, že **autoevalváciu** na základe vlastnej stratégie a plánu rozvoja kvality výchovno-vzdelávacieho procesu realizovala, avšak nepovažovala ju za účinný nástroj sebahodnotenia a vnímala ju ako byrokratickú záťaž. Svoje zámery na jednotlivé školské roky počas svojho funkčného obdobia určila v internom dokumente s názvom Autoevalvácia školy 2020-2025. Dôvodmi jej smerovania²⁸ boli podľa nej podnety od rodičov primárne získaných počas osobných stretnutí, podnetnej komunikácie, ako aj neformálnych stretnutí na rôznych školských aktivitách. Informácie o metódach, prostriedkoch a výsledkoch monitorovania napĺňania cieľov v prvých dvoch obdobiach boli uvedené v prílohách k uvedenému dokumentu. Z ich analýzy vyplynulo, že v školskom roku 2020/2021 z dôvodu mimoriadneho prerušenia vyučovania procesy súvisiace so sebahodnotením nezrealizovali (kvalitatívny a kvantitatívny výskum formou dotazníkov a pozorovaním). V nasledujúcom školskom roku v oblasti problematiky IKT koordinátor digitalizácie zrealizoval online testovanie. Na základe výsledkov²⁹, ktoré poukázali na nižšiu úroveň digitálnych zručností žiakov i pedagógov³⁰, vypracoval digitálnu víziu školy. Zameral ju na doplnenie materiálno-technického vybavenia, čo do času inšpekčnej činnosti bolo čiastočne zabezpečené. K napĺňaniu cieľov stanovených pre aktuálny školský rok - skvalitniť výchovno-vzdelávací proces pre deti so ŠVVP, prispievala činnosť pedagogických asistentov, iné podporné opatrenia smerom k inkluzívnemu vzdelávaniu boli na sledovaných hodinách preukázané len v malej miere.

Riaditeľka školy systematicky nemonitorovala všetky oblasti vzdelávacej a riadiacej činnosti, výsledky so zámerom zvyšovania kvality procesov prebiehajúcich v škole nevyhodnocovala a neprijímala k nim opatrenia.

Klímu a kultúru školy ovplyvňovala kvalita vzťahov medzi žiakmi a učiteľmi. Z dotazníka, ktorý vyplnilo 23 pedagogických zamestnancov, vyplynulo, že klíma školy bola **otvorená** (príloha č. 1). Dve zo sledovaných dimenzií (angažované správanie a sociálna blízkosť učiteľov) boli vyhodnotené ako výrazne lepšie, ostatné sa nachádzali v pásme bežných hodnôt.

Z vyjadrenia riaditeľky školy vyplynulo, že k budovaniu priaznivých vzťahov a podpore wellbeingu prispievali vedením školy viackrát ročne organizované teambuildingové stretnutia. Partnerské vzťahy so zákonnými zástupcami hodnotila riaditeľka školy ako vyhovujúce, ich kultivovanie zabezpečovali najmä triedne učiteľky prostredníctvom neformálnych aktivít či komunikácie v uzavretých triednych facebookových skupinách.

Kladne vyhodnotili vzájomné vzťahy v dotazníku³¹ aj žiaci. Väčšina z nich uviedla, že k nim učiteľia pristupovali podľa ich schopností (90,9 %) a zaujímali sa o ich koníčky (63,6 %). Vyučovanie považovali za zaujímavé (84,9 %) a umožňujúce im pracovať na projektoch s využitím medzipredmetových poznatkov (81,8 %), čo v rozhovore uviedla i riaditeľka školy. Podľa jej vyjadrenia žiaci každoročne pred určenou komisiou a spolužiakmi prezentovali individuálne spracovanú tému z vybraného predmetu. Z dotazníka ďalej vyplynulo, že učiteľia

²⁸ ciele stanovené na 5-ročné obdobie: 2020/2021 - Zatraktívniť pre žiakov druhého stupňa účasť na vyučovaní; 2021/2022 - Zručnosti pedagógov a žiakov v IKT oblasti; 2022/2023 - Kvalitnejší výchovno-vzdelávací proces pre deti so ŠVVP; 2023/2024 - Estetizácia a čistota prostredia zapojením žiakov a pedagógov školy; 2024/2025 - Prepojenie učenia s pohybom.

²⁹ Školská správa SELFIE obsahovala názory vedúceho zamestnanca školy, učiteľov a žiakov, ako aj ich porovnanie, zachytávali momentnú snímku jej aktuálneho stavu, pokiaľ ide o stratégiu a prax pri využívaní digitálnych technológií vo výučbe a učení sa.

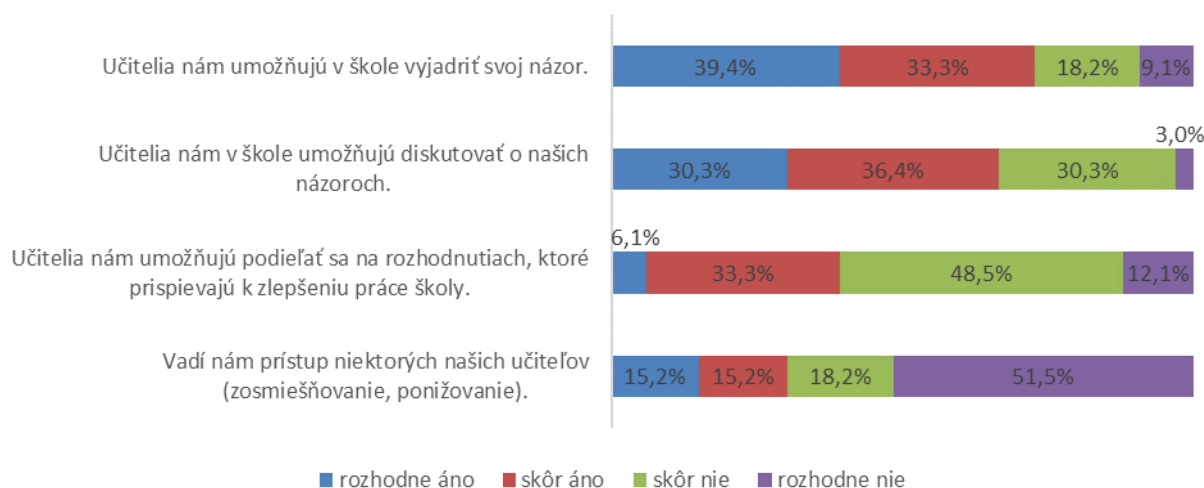
³⁰ IT Fitness Test 2022 pre základné školy: priemerná úspešnosť školy 43 % - I. internet 38 %, II. Bezpečnosť a počítačové systémy 61 %, III. Komplexné úlohy 37 %, IV. Kancelárske nástroje 38 %, V. Kolaboratívne nástroje a sociálne siete 41 %

³¹ dotazník (vzťahy medzi žiakmi a učiteľmi) vyplnilo 33 žiakov 8. a 9. ročníka

žiakom v priebehu edukácie poskytovali informácie o metódach personalizovaného učenia sa (78,8 %), spätnú väzbu formatívneho charakteru (87,9 %) a vytvárali im priestor na hodnotenie vlastnej práce (66,7 %). Hospitačná činnosť školskej inšpekcie tieto skutočnosti nepotvrdila (Graf 3, Graf 7). Zároveň väčšina žiakov dosvedčila (Graf 6), že v škole mohli vyjadrovať svoje názory a diskutovať o nich, čo sa zhodovalo s inšpekčnými zisteniami, ale na rozhodnutiach prispievajúcich k zlepšeniu práce školy sa nepodieľali. Takmer tretine žiakov však vadil prístup niektorého z učiteľov z dôvodu zosmiešňovania, ponižovania alebo kladenia neprimeraných nárokov (Graf 9). V dotazníku zameranom na bezpečnosť školského prostredia³² žiaci vnímali učiteľov ako spravodlivých (96,77 %). Pripustili, že niektorí spolužiaci počas vyučovania vyrušujú a nerešpektujú učiteľov (61,29 %) a v priebehu prestávok sa pravidelne bijú i hádajú (61,29 %). Prestávky žiaci najčastejšie trávili v rozhovore s rovesníkmi (93,55 %), vysmievanie sa spolužiakom pre ich inakosť väčšina z nich nepripúšťala (74,19 %).

Hospitačné pozorovania preukázali, že učители podporovali pozitívne vzájomné vzťahy, žiakov rešpektovali, zabezpečovali im vhodné pracovné podmienky a napomáhali tak vytváraniu priaznivej sociálnej atmosféry (Graf 8).

Graf 9 Vzťahy medzi žiakmi a učiteľmi z pohľadu žiakov

Škola evidovala 47 žiakov so ZZ, 9 detí cudzincov, z ktorých 1 žiačka mala ruskú a 8 žiakov ukrajinskú štátnu príslušnosť. Troch z nich škola registrovala ako odídcov z Ukrajiny³³, ktorí, podobne ako žiačka s ruským občianstvom, neovládali plynule štátny jazyk³⁴. Z vyjadrenia riaditeľky školy vyplynulo, že okrem jazykovej bariéry nemali žiaci z menovaných skupín iné výchovno-vzdelávacie problémy. Žiakom so ZZ škola na zaistenie **rovného prístupu** k vzdelávaniu zabezpečila začlenenie formou integrácie. Žiačke z Ruska, ktorá patrila zároveň k žiakom so ZZ, umožnila individuálne vzdelávanie, ukrajinským žiakom na odstránenie komunikačného hendikepu poskytla kurz slovenského jazyka, jednému z nich i pomoc školskej psychologičky.

Škola v predchádzajúcom školskom roku neprospievajúcich žiakov neevidovala. Zo systému vzdelávania predčasne vypadla jedna žiačka 8. ročníka s ukončeným desiatym rokom školskej dochádzky. Žiak rovnakého ročníka s deviatimi rokmi školskej dochádzky pokračoval v štúdiu

³² dotazník (Bezpečnosť školského prostredia) vyplnilo 31 žiakov 6. a 7. ročníka

³³ 1 žiak primárneho, 2 žiaci nižšieho stredného vzdelávania

³⁴ ostatní žiaci s ukrajinským občianstvom úradný jazyk ovládali

na strednej odbornej škole po tom, ako dosiahol na inej škole v prázdninovom období stupeň vzdelania prostredníctvom programu na získanie nižšieho stredného vzdelania. Riaditeľka školy považovala nastavený systém práce s **menej úspešnými žiakmi** za efektívny. K najčastejším signálom, podľa ktorých učitelia identifikovali možné problémy žiaka vo vzdelávaní, zaradila zhoršený prospech a nepravidelnú školskú dochádzku. Podľa jej vyjadrenia učitelia priebežne monitorovali vzdelávacie výsledky žiakov, v prípade ich zhoršenia analyzovali možné príčiny s triednymi učiteľmi aj na pedagogických radách, čo zápisnice zo zasadnutí nepotvrdili, konzultovali ich so zákonnými zástupcami prostredníctvom vytvorených facebookových skupín i osobných pohovorov. V uplynulom školskom roku škola s cieľom zlepšiť ich vzdelávacie výsledky zapojila žiakov do projektu doučovania *Spolu múdrejší a Letná škola*.

Program vzdelávania na získanie nižšieho stredného vzdelania škola neorganizovala.

Individuálny rozvoj žiakov škola podporovala ich zapojením do vedomostných, umeleckých súťaží a olympiád, **aktivít** kultivujúcich ich čitateľskú gramotnosť, vzťah k životnému prostrediu a tradíciám, aj v rámci mimoškolskej činnosti v podobe exkurzií a kurzov. V súlade s cieľmi školy súvisiacimi s rozvíjaním športovej gramotnosti a budovaním pozitívneho vzťahu k športu pre žiakov každoročne organizovala plavecký, lyžiarsky a korčuľarsky kurz, zapojila sa do projektu *Tréneri v škole*, ponúkla žiakom niekoľko pohybovo zameraných krúžkov a zapájala ich do početných športových súťaží na okresnej, krajskej i celoslovenskej úrovni³⁵. Činnosť v **záujmových útvaroch** prebiehala v rámci SŠKD, podporovala rozvíjanie praktických zručností a jazykových spôsobilostí žiakov, ich tvorivého i bádateľského potenciálu. O aktivitách a úspechoch žiakov škola informovala verejnosť prostredníctvom Facebooku.

V súlade so zameraním deklarovaným v ŠkVP sa škola zapojila do **projektov** zacielených na skvalitnenie edukačnej podpory žiakov so ZZ³⁶ a poradenstvo v oblasti zavádzania nových digitálnych metód do vzdelávania³⁷.

Výchovno-vzdelávacia činnosť školy pozitívne ovplyvňovalo vytváranie podnetného prostredia pre slobodné myslenie a vyjadrovanie i otvorená klíma školy.

Na realizácii výchovného poradenstva sa prioritne podieľali triedni učitelia. Poskytovali žiakom a zákonným zástupcom konzultácie v oblasti riešenia problémov súvisiacich so vzdelávacími, osobnostnými a individuálnymi potrebami žiakov. V nevyhnutných prípadoch túto problematiku riešili v spolupráci s **výchovným poradcom**³⁸, ktorý zastával kumulovanú funkciu so zameraním sa na kariérne poradenstvo aj prevenciu patologických javov v správaní sa žiakov. Mal dlhoročnú prax a spĺňal kvalifikačné predpoklady. V škole pôsobil len tri dni v týždni, čomu mal prispôbený úväzok aj rozvrh. Plán jeho činnosti mal znaky formálneho vypracovania, keďže mnohé deklarované oblasti podľa jeho vyjadrení reálne nezastrešoval (napr. starostlivosť o žiakov so ŠVVP, spoluprácu s triednymi učiteľmi pri riešení vzdelávacích problémov slaboprosievajúcich žiakov, informovanie zákonných zástupcov o otázkach výchovného poradenstva). Administratívnu agendu nevedol. O svojom pôsobení informoval členov pedagogickej rady, k jeho úlohám patrila tiež príprava podkladov pre externé testovania žiakov 5. a 9. ročníka. V zadanom dotazníku tri štvrtiny žiakov³⁹ uviedli, že učiteľa

³⁵ účasť v celoslovenskom finále bežeckej súťaže Čokoládová tretra

³⁶ Pomáhajúce profesie v edukácii detí a žiakov II, Plán obnovy a odolnosti (zvýšenie počtu pedagogických asistentov)

³⁷ Národný projekt edIT pre školských digitálnych koordinátorov

³⁸ v predchádzajúcom období sa zúčastnil pohovoru so žiakmi a ich zákonnými zástupcami, ktorého obsahom bolo riešenie problémov so správaním, o čom bol vyhotovený aj záznam

³⁹ dotazník (Bezpečnosť školského prostredia) vyplnilo 31 žiakov 6. a 7. ročníka

zastávajúceho pozíciu výchovného poradcu nepoznajú (77,42 %) a len ojedinele (16,13 %) sa s ním stretli pri riešení osobných alebo školských problémov, z toho traja nedobrovoľne. Najčastejšie išlo o porušovanie školského poriadku, problémy s učením alebo o vzťahy so spolužiakmi, učiteľmi či rodičmi.

V oblasti **kariérového** vývinu žiakov sa výchovný poradca prednostne zameriaval na zosúladienie výberu ďalšieho štúdia s ich individuálnymi predpokladmi, záujmami a možnosťami uplatnenia sa na trhu práce. Intervencie zameriaval len na žiakov 8. a 9. ročníka. V rámci svojho pôsobenia sprostredkoval diagnostickú činnosť v profesijnej orientácii realizovanú poradenským zariadením, poskytoval poradenskú činnosť žiakom aj zákonným zástupcom počas osobných stretnutí i prostredníctvom elektronickej komunikácie (EduPage, Messenger), oboznamoval ich o možnostiach štúdia, sústave študijných a učebných odborov stredných škôl a koordinoval zasielanie prihlášok na stredoškolské štúdium prostredníctvom aplikácie Proforient. Kooperoval s rozmanitými subjektmi (poradenskými zariadeniami, strednými školami). Pre svoju činnosť mal k dispozícii počítač a pripojenie na internet, samostatnú miestnosť nemal vyčlenenú z dôvodu obmedzených priestorových kapacít školy. Každoročne vypracovával o svojej činnosti správu, ale priebežné záznamy o svojom pôsobení nevedol. Profesionálne kompetencie v oblasti kariérového poradenstva si nezdokonaľoval. Na koncepcnej, metodickú a supervíznej činnosti vo vzťahu k výkonu kariérového poradenstva v nižších ročníkoch sa nepodieľal. Väčšina (66,7 %) žiakov v dotazníku⁴⁰ potvrdila, že vie, kto vykonáva funkciu kariérového poradcu i dôležitosť tejto pozície (81,8 %). Nevedeli však, kedy má konzultačné hodiny (84,9 %) a ani sa s ním o možnostiach ďalšieho štúdia osobne nerozprávali (72,7 %). Výber strednej školy považovali za dôležitý krok (90,9 %) svojho života a rozhodovali sa najmä podľa vlastného záujmu (97 %), polovica z nich na základe informácií od učiteľov stredných škôl (51,5 %). Iné činitele na ich voľbu vplývali v menšej miere⁴¹. Podľa ich vyjadrenia im škola neposkytovala dostatok informácií, ktoré by im napomáhali pri voľbe ďalšieho štúdia⁴².

Výchovný poradca vykonával súčasne aj funkciu koordinátora **prevencie**. Plnil úlohy školského poradenstva v otázkach prevencie drogových a iných závislostí i šikanovania a v spolupráci s triednymi učiteľmi a školskou psychologičkou inicioval a pripravoval aktivity zamerané na predchádzanie, prípadne elimináciu negatívnych prejavov. Pre aktuálny školský rok mal vypracovaný plán aktivít⁴³, ktoré vychádzali z požiadaviek národných programov zameraných na ochranu fyzického a psychického zdravia, prevenciu kriminality, zdravého životného štýlu. V rozhovore uviedol, že prípady šikanovania v škole nezaznamenali, čo sa nezhodovalo s vyjadreniami žiakov v zadanom dotazníku⁴⁴. Takmer polovica žiakov sa vyjadrila, že bola svedkom šikanovania (19,35 % jedenkrát; 29,03 % viackrát), osem z nich pomohlo spolužiakovi, ktorému niekto ubližoval. Šesť žiakov potvrdilo, že boli sami v škole šikanovaní, piatim v tejto situácii pomohol spolužiak. O svojej skúsenosti sa zdôverili rodičovi (12,90 %), spolužiakovi/spolužiačke (9,68 %), dokonca i triednej učiteľke (9,68 %). Odborníka na linke dôvery by s problémom šikanovania oslovila menej ako polovica (41,94 %) z nich. Za priestor, kde sa najčastejšie uvedený jav vyskytol, označili triedu počas prestávky (29,03 %), priestory

⁴⁰ dotazník (Kariérne poradenstvo) vyplnilo 33 žiakov 8. a 9. ročníka

⁴¹ prospech 57,6 %; kamaráti, internet 39,4 %; psychologické testy 24,2 %; učitelia školy 21,2 %; rodičia 12,1 %

⁴² testy profesijnej orientácie potvrdilo 39,4 % žiakov, stretnutie s výchovným/kariérovým poradcom 27,3 %, informačné stretnutia k voľbe povolania 24,3 % a informácie o duálnom vzdelávaní dostalo 18,2 % žiakov

⁴³ Plán protidrogovej prevencie v školskom roku 2022/2023 zahŕňal besedy, tvorbu nástieniek, výchovné koncerty i športové aktivity

⁴⁴ dotazník (Bezpečnosť školského prostredia) vyplnilo 31 žiakov 6. a 7. ročníka

školy pred alebo po vyučovaní (16,13 %) a toaletu (12,9 %). Takmer všetci žiaci (93,55 %) v dotazníku potvrdili, že sa v škole cítia bezpečne a dobre, no 38,71 % malo obavy z niektorého spolužiaka. Viac ako polovica žiakov uviedla (51,61 %), že sa v škole učili o tom, ako sa majú zachovať v prípade, keby im niekto ubližoval. Napriek spektru školou ponúkaných aktivít väčšina (83,87 %) opýtaných žiakov koordinátora nepoznala.

Činnosť **školskej psychologičky** sa zameriavala na monitorovanie klímy v triedach, vykonávanie odbornej činnosti v rámci orientačnej psychologickéj diagnostiky, realizovanie preventívnych programov i výchovných aktivít, poskytovanie individuálneho a skupinového psychologického poradenstva žiakom a konzultácií zákonným zástupcom i pedagogickým zamestnancom, v prípade potreby aj na navrhovanie opatrení.

Pedagogickí asistenti podľa požiadaviek učiteľov v spolupráci so **školským špeciálnym pedagógom** vytvárali pre žiakov so ŠVVP rovnosť príležitostí v edukácii, napomáhali im pri prekonávaní bariér. Hľadali účinné stratégie na rozvoj ich potenciálu, pomáhali zvládať nároky - zjednodušovali alebo zopakovali výklad učiteľa, poskytovali pomoc pri riešení úloh a príprave pomôcok.

Poskytovaný systém poradenstva pre žiakov, pedagogických zamestnancov a zákonných zástupcov nebol poskytovaný integrovane vo vzájomnej spolupráci všetkých jeho článkov. Prístup k riešeniu problematiky profesijnej orientácie žiakov nebol podporovaný kontinuálne od ročníkov primárneho vzdelávania.

Riadenie školy bolo na priemernej úrovni.

PODMIENKY VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Riaditeľka školy spĺňala kvalifikačné predpoklady na výkon riadiacej funkcie s výnimkou požiadavky na absolvovanie rozširujúceho programu funkčného vzdelávania⁴⁵, priamu vyučovaciu činnosť od 01. 02. 2023 nevykonávala⁴⁶. Výchovno-vzdelávací proces zabezpečovali pedagogickí zamestnanci spĺňajúci kvalifikačné predpoklady. Pedagogickí asistenti nad rámec svojho úväzku zabezpečovali vyučovanie niektorých predmetov⁴⁷ nižšieho stredného vzdelávania. Odbornosť vyučovania dosiahla v primárnom vzdelávaní mieru 94,2 %, v nižšom strednom vzdelávaní 78,9 %, úroveň celkovej odbornosti predstavovala 85,8 %. V primárnom vzdelávaní boli čiastočne neodborne vyučované predmety INF, ANJ, ETV a v nižšom strednom vzdelávaní hudobná výchova, VYV, TECH, BIO a čiastočne ETV.

Všetci pedagogickí zamestnanci spĺňali kvalifikačné predpoklady na výkon pracovnej činnosti, čo vytváralo podmienky na zabezpečenie adekvátnej úrovne výchovno-vzdelávacieho procesu.

Škola sídlila v prenajatých **priestoroch** budovy Gymnázia M. Kováča s bezbariérovým vstupom, ktoré pozostávali z dvoch podlaží. Riaditeľka školy ich označila ako obmedzujúce z hľadiska ďalšieho rozvoja školy vzhľadom k rastúcemu počtu žiakov. Edukačný proces prebiehal v 10 kmeňových triedach, pre potreby žiakov so ŠVVP boli zriadené dve intervenčné miestnosti. Vzhľadom na stiesnené priestorové podmienky škola nedisponovala šatňami⁴⁸, školskou knižnicou ani odbornými učebňami či dielňami. Bádateľské aktivity a laboratórne cvičenia, výučbu predmetu INF a čiastočne i TECH realizovala v bežných triedach. V poobedňajších hodinách využíval učebne pre svoju činnosť SŠKD. Vyučovanie predmetu TSV sa uskutočňovalo v prenajatej telocvični gymnázia, športové aktivity žiaci realizovali

⁴⁵ základný program funkčného vzdelávania ukončila v r. 2013, na rozširujúci program nastúpila 30. 01. 2023

⁴⁶ zriaďovateľ ju od 01. 02. 2023 „oslobodil“ od vyučovacej činnosti, ktorú vykonávala v aktuálnom školskom roku

⁴⁷ OBN, ETV, THD, VYV, HUV, INF

⁴⁸ čiastočne ich nahrádzali skrinky na chodbách

aj na umelej ľadovej ploche, ktorú škola v areáli vybuďovala. Na stravovanie využívali jedáleň gymnázia. Pedagogickí zamestnanci mali k dispozícii kanceláriu pre vedenie školy, zborovňu a dva improvizované priestory vo vstupnej hale.

Úroveň priestorových podmienok školy potrebných k zabezpečeniu napĺňania vzdelávacích cieľov ŠkVP znižovala absencia odborných učební, učebne techniky a školskej knižnice.

Škola zabezpečila žiakom dostatočný počet učebníc, učebných textov, geografických atlasov a disponovala prijateľným množstvom **učebných pomôcok** potrebných k realizácii výchovno-vzdelávacieho procesu vrátane kompenzačných pomôcok pre žiakov so ZZ i notebookov využívaných na výučbu predmetu INF a rozvíjanie digitálnych zručností žiakov. Limitovaný knižničný fond bol umiestnený v triedach primárneho vzdelávania. Kmeňové učebne boli vybavené interaktívnymi tabuľami a dataprojektormi, ktoré v priebehu hospitácií učitelia využívali najčastejšie na podporu názornosti obsahu výučby. Každému učiteľovi škola poskytla notebook, k internetu sa pripájali prostredníctvom školskej wifi siete. Na väčšine sledovaných hodín (73 %) použili materiálne prostriedky vo vzťahu k učebnej téme vhodne a účelne, kompenzačné pomôcky pre žiakov so ZZ aplikovali sporadicky.

Materiálno-technické podmienky školy boli vyhovujúce, vytvárali predpoklady pre napĺňanie vzdelávacích cieľov vymedzených v ŠkVP.

Riaditeľka školy vydala po prerokovaní v pedagogickej rade **školský poriadok**, ktorý bol vypracovaný v súlade s právnym predpisom. Právo na inkluzívne vzdelávanie žiakov so ŠVVP v ňom explicitne nebolo zapracované. Postup pri riešení šikanovania bol zahrnutý v internej smernici - Stratégia prevencie šikanovania. Aj keď titulná strana obsahovala výrok, že bol prerokovaný v rade školy 26. 08. 2022, príslušná zápisnica túto skutočnosť nepotvrdila. Žiaci boli so školským poriadkom preukázateľne oboznámení na začiatku školského roka, k dispozícii bol v každej kmeňovej triede. Väčšina (87,10 %) žiakov 6. a 7. ročníka v dotazníku potvrdila, že s učiteľmi diskutovali o pravidlách správania sa stanovených v školskom poriadku, no len traja z nich uviedli, že niektoré jeho ustanovenia mali možnosť zmeniť.

V druhom polroku predchádzajúceho školského roka žiaci školy vymeškali spolu 20 490 ospravedlnených hodín s priemerom 106,7 hodín na žiaka. Neospravedlnene vymeškané hodiny škola nezaznamenala. Spolu bolo žiakom udelených 20 pochvál, 2 pokarhania, znížená známka zo správania udelená nebola.

Školský parlament v škole nebol ustanovený.

Pri **organizácii vyučovania** bol dodržaný určený začiatok i koniec vyučovania, rozsah aj počet vyučovacích hodín. Dĺžka obedňajšej prestávky nezodpovedala právnemu predpisu (25 minút) a jej nezaradením najneskôr po šiestej vyučovacej hodine v rozvrhu hodín 7. a 8. ročníka škola nerešpektovala základné fyziologické, psychické a hygienické potreby žiakov. Rozvrh hodín bol zverejnený v každej kmeňovej triede, no nie na webovom sídle školy. Školské akcie, exkurzie a výcviky škola organizovala v súlade s právnymi predpismi.

Podmienky výchovy a vzdelávania boli na priemernej úrovni.

2 ZÁVERY

Celková úroveň vyučovania sledovaných predmetov bola na priemernej úrovni. Silnou stránkou **výchovno-vzdelávacieho procesu** bola pozitívna sociálna klíma. Žiaci preukázali dostatočne osvojené *komunikačné* spôsobilosti, ktoré uplatňovali v interakcii s učiteľmi i spolužiakmi. *Poznávacie* kompetencie si rozvíjali primárne na úrovni zapamätania a porozumenia. Vplyvom nízkej miery využívania efektívnych stratégií vyučovania podporujúcich aktívne činnostné učenie sa žiakov neboli podnecovaní k stimulovaniu vyšších myšlienkových procesov a kritického myslenia v zmysle cieľov ŠkVP. Kvalitu rozvíjania

kompetencií k *celoživotnému učeniu* sa znižovalo nedostatočné množstvo príležitostí pre prácu s chybou a hodnotenie vlastného výkonu alebo výkonu rovesníkov. Žiaci väčšinou ochotne vyjadrovali názory, čo podporovalo kultivovanie ich *občianskych* kompetencií, rešpektovali stanoviská iných, no nie vždy svoje postoje podložili argumentmi. Zlepšenie si vyžaduje zaraďovanie skupinovej, tímovej či párovej spolupráce do edukačného procesu s cieľom zdokonaľovania *sociálnych* kompetencií žiakov, nabádanie žiakov k zmysluplnému využívaniu IKT a zvýšenie úrovne poskytovania podporných stimulov pre učenie sa každého žiaka v súlade s inkluzívnymi cieľmi školy.

Kvalitu vypracovania **ŠkVP** oslabovalo jeho neprehľadné usporiadanie. Absencia špecifik prispôsobujúcich učebný plán podmienkam školy, nedostatky týkajúce sa rozpracovania obsahových štandardov v učebných osnovách viacerých predmetov a neprerokovanie obsahových úprav v rade školy znižovalo jeho význam ako strategického dokumentu. Ciele výchovy a vzdelávania boli stanovené reálne, ich plnenie v oblasti inkluzívneho vzdelávania nebolo dostatočne preukázané. Škola napomáhala **profesijnému rastu** pedagogických i odborných zamestnancov v súlade so stanovenými zámermi, no ich účinnosť vo výchovno-vzdelávacom procese nemonitorovala. Na úroveň **pedagogického riadenia** vplývalo nekorektné vedenie pedagogickej dokumentácie a nevykonávanie štátnej správy v súlade s právnymi predpismi. Nie všetky oblasti vzdelávacej a riadiacej činnosti školy boli cielene a systematicky sledované, k čomu prispievalo formálne uplatňovanie **kontrolného systému** bez následnej analýzy a prijímania adekvátnych opatrení. **Autoevalvačné procesy** škola realizovala najmä v oblasti digitalizácie výchovno-vzdelávacieho procesu. Pedagogickí zamestnanci sa svojím pôsobením podieľali na vytváraní vhodných podmienok pre kultivovanie vzájomných **vzťahov** a budovanie atmosféry dôvery, čo charakterizovala otvorená sociálna klíma školy. Systém **služieb školy** nebol poskytovaný integrovane vo vzájomnej spolupráci všetkých jeho článkov. Škola viedla žiakov k dodržiavaniu pravidiel bezpečného správania a ochrany zdravia i prevencii rizikového správania, napriek tomu negatívne prejavy v správaní sa žiaci potvrdili. Výchovno-vzdelávací proces bol zabezpečený zamestnancami spĺňajúcimi kvalifikačné predpoklady, čo spolu s vyhovujúcimi materiálno-technickým vybavením vytváralo podmienky pre napĺňanie edukačných cieľov školy. Vzhľadom k počtu žiakov so ŠVVP by škole k optimalizácii ich vývinu napomohlo zavedenie ďalšej pracovnej pozície školského špeciálneho pedagóga. Úroveň priestorových **podmienok** bola limitovaná absenciou odborných učební vrátane učebne techniky a školskej knižnice.

Z porovnania so závermi komplexnej inšpekcie uskutočnenej v školskom roku 2015/2016 vyplynulo, že pedagogické riadenie školy si zachovalo, najmä v dôsledku nízkej účinnosti kontrolného systému rovnakú, priemernú úroveň. Hodnotenie podmienok výchovy a vzdelávania vplyvom nedodržiavania organizácie prestávok a absencie odborných učební kleslo z dobrej na priemernú úroveň. Učenie sa žiakov zostalo na priemernej úrovni.

Školská inšpekcia na hodnotenie škôl/školských zariadení používa tieto hodnotiace výrazy:

veľmi dobrý	- výrazná prevaha pozitív, drobné formálne nedostatky, mimoriadna úroveň
dobrý	- prevaha pozitív, formálne, menej významné vecné nedostatky, nadpriemerná úroveň
priemerný	- vyrovnanosť pozitív a negatív, priemerná úroveň
málo vyhovujúci	- prevaha negatív, výrazné nedostatky, citeľne slabé miesta, podpriemerná úroveň

nevyhovujúci - výrazná prevaha negatív, zásadné nedostatky ohrozujúce priebeh výchovy a vzdelávania

otvorená klíma školy

je charakterizovaná vzájomnou dôverou v učiteľskom zbore, súdržnosťou kolektívu, angažovanosťou učiteľov, demokratickým štýlom riadenia školy, pričom systém riadenia je pevný a stabilný

uzavretá klíma školy

je charakteristická nedôverou medzi učiteľmi a ich slabou angažovanosťou; v riadení školy je cítiť formalizmus, riaditeľ si udržiava odstup, chod školy a smerovanie školy sú učiteľom nejasné

Zistilo sa porušenie všeobecne záväzných právnych a interných predpisov:

1. § 7 ods. 2 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*nepreerokovanie úprav obsahu školského vzdelávacieho programu v rade školy*);
§ 7 ods. 3 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*nerozpracovanie komplexných poznámok k učebnému plánu na podmienky školy, nerešpektovanie ŠVP v predmete slovenský jazyk a literatúra v nižšom strednom vzdelávaní - nedodržanie počtu diktátov v 5., 7.- 9. ročníku a zamerania slohovej práce v 5. ročníku*);
2. § 7 ods. 5 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*nevypracovanie individuálneho vzdelávacieho programu žiakovi so ŠVVP*);
3. § 9 ods. 6 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*učebné osnovy predmetov neobsahovali rozpracovanie obsahových štandardov do ročníkov podľa učebného plánu školského vzdelávacieho programu*);
4. § 11 ods. 2 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*vedenie zápisov v triednej knihe v anglickom jazyku*);
5. § 24 ods. 8 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*nepredkladanie písomných správ o postupe a výsledkoch výchovno-vzdelávacej činnosti žiakov so zdravotným znevýhodnením vzdelávaných formou individuálneho vzdelávania riaditeľke školy a ich neprerokovanie v pedagogickej rade*);
6. § 26 ods. 3 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*nedohodnutie podmienok a organizácie vzdelávania podľa individuálneho učebného plánu so zákonným zástupcom žiaka*);
7. § 153 ods. 1 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*nepreerokovanie školského poriadku v orgáne školskej samosprávy*);
8. § 5 ods. 3 písmeno c) zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*nevydanie rozhodnutia riaditeľa školy o oslobodení žiakov od povinnosti dochádzať do školy*);

9. § 7 ods. 1 zákona č. 138/2019 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v spojení s § 6 ods. 5 a prílohy č. 6, časť A k nariadeniu vlády č. 201/2019 Z. z. o priamej výchovno-vzdelávacej činnosti (*nevykonávanie priamej výchovno-vzdelávacej činnosti v škole*);
10. § 47 ods. 7 zákona č. 138/2019 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (*neabsolvovanie rozširujúceho programu funkčného vzdelávania riaditeľkou školy pre začiatkom výkonu funkcie v ďalšom funkčnom období*);
11. § 2 ods. 3 vyhlášky MŠVVaŠ SR č. 223/2022 o základnej škole (*nezverejnenie rozvrhu hodín na webovom sídle školy*);
12. § 2 ods. 7 vyhlášky MŠVVaŠ SR č. 223/2022 o základnej škole (*nedodržanie minimálnej dĺžky obedňajšej prestávky; nezaradenie obedňajšej prestávky najneskôr po šiestej vyučovacej hodine*);
13. § 3 ods. 2 vyhlášky MŠVVaŠ SR č. 223/2022 o základnej škole (*nedelenie žiakov na skupiny v predmetoch anglický jazyk, informatika a technika*);
14. Čl. 9 ods. 3 Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy (*neodôvodnenie zníženej známky zo správania v katalógovom liste žiaka*);
15. Príloha č. 2 k Metodickému pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy bod 11 (*hodnotenie diktátov žiakov s vývinovými poruchami učenia známku*).

Zamestnanci, ktorých sa príslušné inšpekčné zistenia týkajú, boli s výsledkami a závermi oboznámení.

OPATRENIA ŠTÁTNEJ ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Na základe zistení a ich hodnotení uvedených v správe o výsledkoch školskej inšpekcie Štátna školská inšpekcia uplatňuje voči vedúcemu zamestnancovi kontrolovaného subjektu tieto opatrenia:

1. odporúča

- aplikovať kontrolný systém na všetky oblasti vzdelávacej a riadiacej činnosti, zistenia analyzovať, prijímať opatrenia a ich akceptovanie následne kontrolovať, výsledky z hospitácií zovšeobecňovať na zasadnutiach pedagogickej rady;
- zamerať kontrolnú činnosť na využívanie efektívnych stratégií vyučovania s cieľom rozvíjania vyšších myšlienkových procesov, kritického myslenia a sebahodnotiacich zručností žiakov i sociálnych kompetencií v kooperatívnych činnostiach;
- pokračovať v realizovaní autoevalvácie, využiť ju ako základný prvok pre plánovanie riadenia školy smerom k zvyšovaniu kvality a zlepšovaniu inkluzívnej politiky školy;
- monitorovať a vyhodnocovať vplyv absolvovaných vzdelávaní učiteľov na kvalitu výchovy a vzdelávania s dôrazom na podporu učenia sa každého žiaka;
- realizovať a vyhodnocovať pravidelný monitoring rizikového správania sa žiakov.

2. **ukladá kontrolovanému subjektu v lehote do 28. 04. 2023 prijať konkrétne opatrenia** na odstránenie zistených nedostatkov týkajúcich sa prerokovania ŠkVP a školského poriadku v rade školy; rozpracovania vlastných poznámok ku učebnému plánu na podmienky školy; rešpektovania ŠVP v predmete slovenský jazyk a literatúra v nižšom strednom vzdelávaní; vypracovania individuálneho vzdelávacieho programu žiakovi so ŠVVP; rozpracovania obsahových štandardov predmetov do ročníkov podľa učebného plánu ŠkVP; vedenia zápisov v triednych knihách v štátnom jazyku; predkladania písomných správ o postupe a výsledkoch výchovno-vzdelávacej činnosti

žiacov so zdravotným znevýhodnením vzdelávaných formou individuálneho vzdelávania riaditeľke školy a ich prerokovanie v pedagogickej rade; dohodnutia podmienok a organizácie vzdelávania podľa individuálneho učebného plánu so zákonným zástupcom žiaka; vydávania rozhodnutí; vykonávania priamej výchovno-vzdelávacej činnosti v škole; absolvovania rozširujúceho programu funkčného vzdelávania riaditeľkou školy; dodržania minimálnej dĺžky obedňajšej prestávky a jej zaradenia najneskôr po šiestej vyučovacej hodine; delenia žiakov na skupiny; korektného vedenia pedagogickej dokumentácie; hodnotenia diktátov žiakov s vývinovými poruchami učenia a predložiť ich Školskému inšpekčnému centru Banská Bystrica s uvedenými termínmi splnenia a menami zodpovedných zamestnancov.

Správu o splnení prijatých opatrení na odstránenie nedostatkov a ich príčin predložiť Školskému inšpekčnému centru Banská Bystrica v termíne do 29. 09. 2023.

PÍ SOMNÉ MATERIÁLY POUŽITÉ PRI ŠKOLSKEJ INŠPEKCII:

1. Inovovaný školský vzdelávací program Dráčik, učebné osnovy, učebný plán, školský poriadok;
2. správa o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach školy za školský rok 2021/2022;
3. triedne knihy, triedne výkazy, katalógové listy žiakov;
4. dokumentácia žiakov so ŠVVP;
5. rozhodnutia vydané riaditeľkou školy; protokoly o komisionálnej skúške;
6. plán výchovného poradcu v školskom roku 2022/2023; plán protidrogovej prevencie v školskom roku 2022/2023; stratégia prevencie šikanovania na školský rok 2022/2023;
7. plán profesijného rozvoja a kariérneho postupu pedagogických zamestnancov 2019-2023; osobné plány profesijného rastu pedagogických zamestnancov;
8. evidencia sťažností, evidencia školských úrazov;
9. hospitačné záznamy; hodnotiace hárky pedagogických zamestnancov; autoevalvácia školy 2020 – 2025;
10. rozvrh hodín, organizačný poriadok, prevádzkový poriadok telocvične;
11. dokumentácia súvisiaca s organizovaním mimoškolských aktivít vrátane informovaných súhlasov;
12. zápisnice zo zasadnutí pedagogickej rady a rady školy za školské roky 2021/2022 a 2022/2023;
13. zápisnice zo zasadnutí metodických orgánov v školskom roku 2021/2022;
14. doklady o vzdelaní pedagogických zamestnancov.

Správu o výsledkoch školskej inšpekcie vyhotovila:

Školská inšpektorka: Mgr. Ivana Hrončeková

Dňa: 13. 03. 2023

PREROKOVANIE SPRÁVY

Na prerokovaní správy o výsledkoch školskej inšpekcie sa zúčastnili:

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Banská Bystrica:
Mgr. Ivana Hrončeková, školská inšpektorka

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:
PhDr. Monika Šabová, PhD., riaditeľka školy

Prerokovanie správy o výsledkoch školskej inšpekcie potvrdzujú dňa 23. 03. 2023 v Banskej Bystrici:

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Banská Bystrica:

Mgr. Ivana Hrončeková

.....

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

PhDr. Monika Šabová, PhD.

.....

Vyjadrenie vedúceho zamestnanca kontrolovaného subjektu, ktorého sa zistenia týkajú (vedúci zamestnanec môže zaslať písomné vyjadrenie k obsahu správy do 5 dní pracovných od prerokovania):

PhDr. Monika Šabová, PhD.

.....

Stanovisko školského inšpektora k vyjadreniu:

Mgr. Ivana Hrončeková

.....

3 PRÍLOHY

1. **Klíma školy** (graf)
2. **Údaje o škole** (graf)

Na vedomie

Úsek inšpekčnej činnosti